Elizabeth Gaskell

Mr. Harrisons bekendelser

Bibliotek 1800

Elizabeth Cleghorn Gaskell

Mr. Harrisons bekendelser

eBibliotek 1800

2024

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Elizabeth Cleghorn Gaskell: *Mr. Harrisons bekendelser* er baseret på originaler, som er public domain over alt i verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og reviderede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Elizabeth Cleghorn Gaskell: *Mr. Harrisons bekendelser* is based upon sources in the public domain worldwide.

This updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and*

some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

I

Ilden knitrede lystigt i kaminen; min kone havde netop forladt værelset for at bringe vort lille barn til sengs, Charles sad overfor mig og så så godt ud med sit solbrændte ansigt. Det var behageligt nok for os at have vished om, at vi skulle tilbringe flere uger under det samme tag, hvilket vi ikke havde gjort, siden vi var drenge. Jeg havde ikke lyst til at tale og beskæftigede mig med at spise valnødder og stirre på ilden. Men Charles blev utålmodig.

"Da nu din kone har forladt os, Will, må du fortælle mig, hvad jeg har villet spørge dig om, lige siden jeg så hende i morges. Fortæl mig om frieriet og det, der tildrog sig forinden. Jeg vil gerne have en opskrift til at kunne få mig så væver en lille kone. Begynd altså, min ven, og glem intet."

"Hvis jeg skal fortælle dig alt, vil det blive en lang historie."

"Lad det kun være min sag. Bliver jeg træt, falder jeg sandsynligvis i søvn og drømmer, at jeg atter befinder mig som en ensom pebersvend på Ceylon, og når du er færdig, kan jeg vågne med den behagelige vished at være under dit tag. Frisk mod! "Der var engang en smuk ung mand" – der har du en begyndelse."

"Nuvel – "der var engang en smuk ung mand," som ikke havde fjerneste begreb om, hvor han skulle nedsætte sig, da han havde fuldendt sit studium og var blevet læge. – Jeg *må* tale i første person, jeg kan ikke vedblive som en smuk ung mand. – Jeg havde netop opholdt mig den sædvanlige tid på

hospitalerne, da du rejste til Ceylon. Og, som du måske erindrer, havde jeg lyst til ligeledes at rejse udenlands og tænkte på at tilbyde mig som skibslæge; men jeg betænkte mig, for jeg fandt ud af, at det ikke ville gavne mig i min fremtidige stilling, og imidlertid fik jeg et brev fra min faders fætter, mr. Morgan, den gamle herre, som plejede at tilskrive min moder så lange breve, fulde af gode råd, og som engang gav mig fem pund sterling, da jeg samtykkede i at gå i lære hos mr. Howard i stedet for at gå til søs. Det lod til, at den gamle mand altid havde tænkt på at tage mig til kompagnon, hvis jeg blev til noget, og, da en af hans slægtninge, der var læge, gav mig et godt skudsmål, skrev han til mig og gav mig det tilbud, al jeg i fem år skulle have en tredjedel af indtægten, senere det halve, og endelig skulle jeg overtage hele hans praksis. Det var ingen slet udsigt for en mand uden noget levebrød, navnlig da mr. Morgan havde meget at bestille, og, skønt jeg ikke havde noget personligt bekendtskab til ham, tænkte jeg mig ham dog som en retskaffen, godmodig, urolig, gammel pebersvend, der gerne blandede sig i alt – en forestilling, som den første halve time, jeg befandt mig i hans selskab, fuldkommen bekræftede. Jeg havde antaget, at jeg skulle bo sammen med ham, fordi han var ugift og yndede selskab; men jeg tror, han frygtede for, at jeg skulle have ventet mig en sådan indretning, for da jeg spadserede op imod huset ledsaget af en drager, der bar min vadsæk, mødte han mig på trapperne, og, idet han tog mig i hånden og rystede den, sagde han til drageren:

"Jerry, hvis du vil vente et øjeblik, kan du vise mr. Harrison vejen til hans logi hos Jocelyns- du ved jo nok, hvor det er." Dernæst vendte han sig om til mig og bød mig da først

velkommen. Jeg kan ikke nægte, jeg hældede til den mening, at han var ugæstfri, men jeg lærte at forstå ham bedre siden. "Jocelyns," sagde han, "er det bedste sted, jeg i en hast har kunnet finde til Dem, og jeg har ønsket, at De straks skulle komme hertil, fordi der grasserer en tyfusfeber, i særdeleshed i den ældste del af byen. Jeg antager, at De vil kunne bo ret bekvemt der i et par uger, og jeg har taget mig den frihed at sende min husholderske derhen med et par småting, som skulle give værelserne et mere hyggeligt udseende – en lænestol, en net lille kogeindretning og nogle få madvarer; hvis De imidlertid vil følge mit råd, så har jeg lagt en plan for Dem, som vi i morgen vil tale nærmere om. Nu vil jeg ikke opholde Dem længere på mine trapper, og de har sandsynligvis lyst til at begive Dem til deres logis, hvor jeg næsten vil tro, min husholderske er gået hen for at lave te til Dem."

Jeg tror, at jeg forstod den gamle herres ængstelse for sit eget helbred, som han skjulte under omsorgen for mit; for han var kun iført en slags grå slåbrok og havde ingen hat på. Men det forundrede mig, at han ikke bad mig træde op i stedet for at holde mig stående på trapperne. Imidlertid antager jeg at have taget fejl i den mening, at han frygtede for at blive forkølet, han frygtede snarere for at blive set i slåbrok. Og hvad hans tilsyneladende mangel på gæstfrihed angik, da havde jeg ikke opholdt mig længe i Duncombe, førend jeg forstod, hvor behageligt det er at have sit hus anset som sin borg, hvor ingen kan trænge sig ind, og jeg fandt gode grunde for hans vane med at komme ud på trappen for at tale med folk. Det var blot virkningerne af denne hans sædvane, der lod ham modtage mig

på denne måde, for efter kort tids forløb havde jeg fri adgang til hans hus.

I min bolig viste der sig tydelige spor af, at én, som jeg straks formodede at være mr. Morgan, havde tænkt med venlig opmærksomhed på min ankomst. Jeg gad ikke foretage mig noget samme aften, hvorimod jeg satte mig i det lille buevindue, der strakte sig ud over Jocelyns butik, og så op og ned ad gaden. Duncombe kalder sig for en by, men jeg ville kalde den for en landsby; dog frembød der sig virkelig et malerisk skue fra mit vindue. Husene er overhovedet ikke regelmæssige, de er måske endog yderst simple i deres enkeltheder; ikke desto mindre ser de godt ud i deres helhed, og de har ikke den flade, ensartede yderside, som er så almindelig i byer, der gør fordring på et langt bedre udseende. Hist og her findes et buevindue, nu og da rækker en gavl op imod skyerne, undertiden skyder en øvre etage noget længere ud, og dette giver anledning til en afveksling i lys og skygge på gaden. Endvidere har indbyggerne en besynderlig særegen måde at overstryge den hvide kalkfarve på murene med en slags rosenrød klatpapir-farve, der har megen lighed med de sten, Mainz er bygget af. Det er muligt, at det er slet smag, men i mine tanker har det en god virkning. Desforuden findes hist og her et hus med en gård foran eller en lille græsplet på hver side af den flisebelagte vej og et eller to store træer – kastanje eller lemon – som spreder de øverste grene ud over gaden og derved frembringer tørre pletter og ly for en sommerregn.

Jeg sad således i vinduet og tænkte på modsætningen mellem dette sted og min bolig i London, som jeg for ikke tolv timer siden havde forladt: skønt jeg havde vinduet åbent og boede

midt i byen, strømmede her kun lugten af nelliker mig i møde i stedet for røg og støv; den eneste lyd, jeg hørte i denne hovedgade, var stemmer af mødre, som kaldte deres legende børn til sengs, og lyden af to gamle kirkeklokker, der ringede otte til minde om den i gammel tid brugte aftenklokke, og, mens jeg sad og beskæftigede mig med disse tanker, åbnede den lille tjenestepige døren, nejede og sagde:

"Undskyld, herre! Mrs. Munton beder Dem hilse, og det ville glæde hende at erfare, hvorledes De befinder Dem efter rejsen."

Nå! var dette nu ikke hjerteligt og venligt? Ville endog min kæreste ven i London have tænkt på at gøre noget lignende? Hvorimod mrs. Munton, hvis navn jeg aldrig tidligere havde hørt, uden tvivl svævede i en vis ængstelse, indtil jeg kunne fordrive denne ved at sende hende budskab om, at jeg befandt mig såre vel.

"Hils mrs. Munton og sig, at jeg er temmelig rask og er hende meget forbunden." Det var nok det fornuftigste at sige "temmelig rask", for "fuldkommen rask" ville have tilintetgjort den interesse, som mrs. Munton øjensynligt følte for mig. Den gode mrs. Munton! Den venlige mrs. Munton! Måske også den unge – smukke – rige – enkefru Munton! Jeg gned mine hænder af glæde og fornøjelse, indtog atter mit sæde og begyndte at grunde på, hvor hun vel kunne bo.

Atter den lille banken på døren, atter den lille tjenestepige.

"Undskyld herre! Miss Tomkinson beder Dem hilse, og det ville glæde hende at erfare, hvorledes De befinder Dem efter rejsen."

Jeg ved ikke hvorfor, men miss Tomkinsons navn havde ikke den behagelige lyd for mig som mrs. Muntons. Ikke desto

mindre var det meget smukt af hende at sende bud og forhøre sig om mit befindende. Jeg ønskede blot, at jeg ikke var så umådelig rask. Jeg skammede mig næsten over ikke at kunne svare, al jeg var aldeles udmattet af anstrengelse og var besvimet to gange siden min ankomst. Havde jeg endda i det mindste haft en hovedpine! Jeg drog et dybt suk: mit bryst var i den bedste orden; jeg var ikke blevet forkølet. Jeg svarede altså atter:

"Jeg er miss Tomkinson meget forbunden; jeg er ikke synderlig udmattet, men befinder mig temmelig vel."

Næppe kunne den lille Sally være kommet ned ad trapperne, førend kun kom strålende og åndeløs tilbage:

"Mr. og mrs. Bullock sender deres hilsen; de håber, at herren befinder sig vel efter rejsen."

Hvem ville have ventet sig opmærksomhed fra et så lidet lovende navn? Mr. og mrs. Bullock var rigtig nok mindre interessante end deres forgængere, men jeg svarede venligt:

"Vær så god at hilse og sige, at en nats hvile vil gøre mig fuldkommen vel."

Det samme spørgsmål blev snart efter atter stillet af et eller to medlidende hjerter. Jeg ønskede virkelig, at jeg ikke havde haft et så blomstrende udseende. Jeg frygtede for, at den deltagende by skulle blive skuffet ved at se, hvor mageløst sund jeg så ud. Jeg skammede mig næsten for at vedkende mig min uhyre appetit, da Sally kom for at spørge, hvad jeg ønskede til aftensmad. Oksesteg var så fristende; men måske burde jeg hellere spise havresuppe og gå til sengs. Oksestegen vandt sejr. Jeg behøvede ikke at have taget mig dette bevis på byens opmærksomhed så nær til hjerte, da det nemlig var skik at gøre

sligt, hver gang en fremmed ankom. Mange af de samme folk har sendt for at forhøre sig om dit befindende, du store, sværtbyggede, brune knøs; Sally har blot sparet dig den pine at opfinde interessante svar.

2

Den næste morgen kom mr. Morgan, før jeg endnu var færdig med min frokost. Han var den mest vimse mand, jeg nogensinde har set. – Jeg kan godt forstå den kærlighed, folk hænger med ved den dragt, der var mest på mode, da de var unge og blev beundrede. De vil nødigt tro, at deres ungdom er svundet og skønheden med den, og de bilder sig ind, at den herskende mode er uklædelig. I flere timer kan for eksempel mr. Morgan tordne imod halvkjoler og bakkenbarter. Han barberer sig overalt, bærer en sort kjole og mørkegrå benklæder, og på sine morgenvandringer til de syge er han ufravigeligt i ført hessiske støvler med vedhængende silkekvaster på hver side. Når han omtrent klokken ti kommer hjem for at gøre sig i stand til at ride ud til sine patienter på landet, tager han de mest elegante ridestøvler på – jeg så dem i det mindste aldrig smukkere, og han får dem fra en eller anden mærkværdig skomager, som bor over hundrede mile borte. Han er nydelig i den allerhøjeste grad. Han blev øjensynlig bragt lidt ud af fatning ved at se mig i min morgendragt, tillige med de vaner, jeg havde bragt med mig fra det sæt, jeg tilhørte i London: mine fødder havde jeg sat op på kakkelovnspladen; jeg balancerede på stolens to bagerste ben – en måde at sidde på, som han særligt afskyede, efter hvad jeg senere erfarede; tøfler havde jeg på, og dette fandt han også meget upassende, når man ikke var i sit soveværelse; kort sagt, alle hans fordomme blev såret ved mit udseende på dette hans første besøg. Jeg lagde bogen ned og

sprang hen for at modtage ham. Han blev stående med hatten og stokken i hånden.

"Jeg kom for at spørge, om det ville være Dem belejligt at ledsage mig på mine morgenbesøg. De kan ved samme lejlighed blive forestillet for nogle af mine venner." Jeg opdagede fuldkommen vel den lille grad af kulde, der var i hans stemme, fordi han blev skuffet ved at se mig, uden at han imidlertid anede, at det var mærkbart.

"Jeg skal straks være færdig," sagde jeg og ilede ind i mit værelse, glad over at kunne unddrage mig hans kritiserende blik.

Ved min tilbagekomst forstod jeg af nogle ubeskrivelige små anfald af hoste og adskillige andre lyde, at han ikke var tilfreds med min påklædning. Jeg stod færdig med hat og handsker i hånden, men han gjorde dog ikke mine til at begive sig på vej. Jeg rødmede, og blodet strømmede voldsomt til mit hoved. Til sidst sagde han:

"Undskyld mig, min kære unge ven; men må jeg spørge, om De ikke har en anden kjole end denne – spadserekjole – tror jeg, man kalder den? Vi står temmelig meget på ydre former her i Duncombe, og der afhænger en del af det første indtryk. Lad den derfor være standen værdig, min ven; sort er dennes særpræg. Tilgiv, at jeg taler så uforbeholdent, men jeg betragter mig *in loco parentis*."

Han var så venlig, så åbenhjertig og virkelig så venskabelig, at det ville have været barnagtigt at blive vred; dog ærgrede jeg mig lidt over at blive behandlet på den måde. Imidlertid mumlede jeg: "Ja naturligvis, hvis De ønsker det," og vendte

atter tilbage til mit soveværelse for at skifte kjole – min stakkels spadserekjole.

"Disse kjoler lader en mand få lidt for meget udseende af en jæger, og det passer ikke rigtigt til den lærde stand; det virker snarere, som om De var kommet her for at jage end for at være omegnens Hippokrates."

Han smilede velvilligt, og jeg dæmpede et suk; for, når jeg skal være ærlig, havde jeg håbet, ja, selv i London gjort mig til af den jagt, jeg skulle have her, idet Duncombe nemlig var såre vel bekendt for sin gode jagt. Men alle disse planer forsvandt hurtigt, da mr. Morgan førte mig til værtshuset, hvor en omrejsende hestepranger, der skulle til et nærliggende marked, netop opholdt sig. Mr. Morgan rådede mig alvorligt til at købe en lille, nyttig, hurtigtravende, brun hingst i stedet for en smuk, stor hest, som ikke ville vige tilbage for noget gærde efter hvad hesteprangeren sagde, og som jeg helst ville have taget. Et alvorligt råd fra mr. Morgan var imidlertid efter vor indbyrdes stilling omtrent det samme som et bud, og til hans tydelige glæde bøjede jeg mig også for hans vilje, idet jeg på samme tid opgav håbet om alle jagtfornøjelser.

Efter dette købmandskab åbnede han sig noget mere for mig. Han fortalte mig om sin plan, at lade mig bo i mit eget hus, hvilket havde et mere agtværdigt, for ikke at sige standsmæssigt, præg end blot at opholde sig i et logi. Han omtalte dernæst, at han for nylig havde mistet en ven, som var læge i nabolaget, og at denne havde efterladt sig en enke i temmelig knappe omstændigheder, af hvilken årsag hun var villig til at bo sammen med mig og bestyre mit hus, hvorved udgifterne formindskedes.

"Så vidt jeg ved at se hende har kunnet dømme, er hun en dame med et net væsen; hun er omtrent femogfyrre år og kan virkelig være Dem til megen hjælp ved at underrette Dem om de former, der hører til vor stand, nemlig de små fine opmærksomheder, som enhver mand må lære, hvis han ønsker at komme frem i verden. Her bor mrs. Munton," sagde han og standsede pludseligt ved en dør, der havde en meget uromantisk grøn farve og en messinghammer.

Jeg havde ikke tid til at spørge, hvem mrs. Munton var, førend vi allerede havde hørt, at hun var hjemme og fulgte den venlige, gamle pige op ad en smal, tæppebeklædt trappe til dagligstuen.

Mrs. Munton var enke efter en præst, hun var hen ved tres år og meget døv. Men som alle de døve folk, jeg har kendt, holdt hun meget af at tale, måske fordi hun kendte det omhandlede emne, mens hun selv talte, hvorimod hun senere ikke kunne opfange det, når andre optog tråden. Hun led af et kronisk onde, der ofte forhindrede hende i at gå ud, og byens venlige folk havde den vane at besøge hende og sidde hos hende, idet de på samme tid medbragte de første og friskeste nyheder, således at hendes værelse var en forsamlingsplads for Duncombes sladdersøstre; jeg mener ikke, at de bagtalte folk, for jeg skelner imellem sladder og bagtalelse. Du kan nu gøre en sammenligning imellem mrs. Munton, som hun virkelig var, og således som jeg i tanken havde udkastet hendes billede. I stedet for mit tåbelige begreb om en skøn, blomstrende enke, der var ængstelig for den fremmedes helbred, så jeg en almindelig, snaksom, aldrende person med kloge, opmærksomme øjne og spor af lidelser i ansigtet; hun var ligefrem i sit væsen og sin

dragt, men dog umiskendeligt en dame. Hun tiltalte mr. Morgan, men betragtede mig, og jeg lagde mærke til, at intet af det, jeg foretog mig, undgik hende. Han ærgrede mig ved sin omhu for at vise mig frem til min fordel, selv om han var særdeles omhyggelig for, at mrs. Munton skulle opdage mine gode sider, da han vel vidste, at en herold ikke havde bedre lejlighed til at offentliggøre noget, end hun havde.

"Hvorledes lød det svar, De fortalte mig af sir Astley Cooper?" spurgte han. Det var den mest hverdagsagtige talemåde af verden, som jeg i forbigående havde nævnt på vejen derhen, og jeg undså mig ved at måtte gentage den – imidlertid opfyldte det den forønskede hensigt, for inden aften vidste hele byen, at jeg var en yndet elev af sir Astley Cooper – jeg havde kun set ham to gange i mit liv – og mr. Morgan var bange for, at så snart han blev bekendt med min værdi, ville sir Astley kalde mig tilbage, for at jeg kunne assistere ham med hans pligter hos den kongelige familie. Enhver lille omstændighed, der kunne bidrage til at give indtryk af, hvor vigtig en person, jeg var, blev indføjet i samtalen.

"Som jeg engang hørte sir Robert Peel bemærke til mr. Harrison, vor unge vens fader: 'Augustmånen er bemærkelsesværdig fuld og lysende.' – Som du nok husker, Charles, var min fader altid stolt af at have solgt et par handsker til sir Robert, dengang han boede på Grange ved Biddicombe, og jeg tænker, mr. Morgan aflagde ham sit eneste besøg netop på denne tid; men mrs. Munton betragtede mig tydeligt med dobbelt respekt efter denne lille bemærkning. Et par måneder senere morede det mig meget at få at vide, at min fader var en af premierministerens næreste venner, og i virkeligheden havde

været hans rådgiver i forbindelse med de fleste af hans offentlige beslutninger. Jeg sad altså der, halvt ilde berørt, halvt fornøjet, mens mr. Morgan så ud til at være så tilfreds med samtalens virkning, at jeg ikke ville belaste den med forklaringer; og i virkeligheden havde jeg ikke dengang nogen fornemmelse af, hvorledes disse spredte bemærkninger ville blive grobund for store begivenheder i Duncombe.

Da vi forlod mrs. Munton, var han i et mildt meddelsomt humør.

"De vil måske men, at det er en bemærkelsesværdig statistisk kendsgerning, men fem sjettedele af vore husejere af en vis standard her i Duncombe er kvinder. Vi har enker og gammeljomfruer i rigt mål. Min kære ven, jeg tror faktisk at De og jeg er de eneste herrer her på stedet – og så naturligvis mr. Bullock. Med herrer mener jeg fagmænd. Vi bør huske, at så mange af fruentimmerne har brug for os til at yde dem den venlighed og beskyttelse, som enhver mand, der er denne betegnelse værdig, altid er glad for at kunne give."

Miss Tomkinson, som var den næste, vi besøgte, slog mig dog ikke som en, der i synderlig grad havde brug for beskyttelse fra nogen mand. Hun var en høj, mager, mandhaftig kvinde med et trodsigt udtryk; hun blev dog mere blid og dæmpede sit temperament i mr. Morgans nærvær. Som det lod, nærede han en vis ærefrygt for kvinden, som var meget brysk og ligefrem, og ganske åbenbart roste sig af sin beslutsomme karakter og oprigtige tale.

"Nå, så det er den mr. Harrison, vi har hørt så meget om, mr. Morgan? Jeg må sige, at efter hvad jeg havde hørt, ventede jeg noget, der var lidt mere – hm! hm! Men han er ung endnu; han

er ung. Vi havde alle sammen ventet os en Apollo, mr. Harrison, efter mr. Morgans beskrivelse, en Apollo og en Æskulap forenet i samme skikkelse, måske kan jeg indskrænke mig til at sige en Apollo, da han, så vidt jeg ved, også var lægevidenskabens gud."

"Hvorledes kunne mr. Morgan beskrive mig uden nogensinde at have set mig?" spurgte jeg mig selv.

Miss Tomkinson tog sine briller på og fæstede dem på sin romerske næse, idet hun dernæst pludselig ophørte med sin strenge og nøjagtige beskuelse, sagde hun til mr. Morgan: "Men De må se Caroline! Jeg havde næsten forglemt det; hun er beskæftiget med pigerne, dog skal jeg straks sende bud efter hende. I går havde hun en stærk hovedpine og så meget bleg ud, hvilket gjorde mig noget urolig." Hun ringede og sagde, at pigen skulle hente miss Caroline. Miss Caroline var den yngste søster – hun var nemlig tyve år yngre og blev også i den anledning betragtet som et barn af den ældre miss Tomkinson. Denne betragtningsmåde gjorde imidlertid, at hun på samme tid blev forkælet og plejet ligesom et barn; for som ganske spæd var hun blevet overladt til den ældre søsters omsorg og da de begyndte en lille skole efter faderens død, påtog den ældre miss Tomkinson sig alle vanskeligheder ved indretningen og nægtede sig enhver fornøjelse samt gjorde alle mulige opofrelser, for at Carry ikke skulle føle deres forandrede omstændigheder. Min kone har fortalt mig, at søstrene engang købte sig et stykke silkestof, som var stort nok til, at de med sparsommelighed hver kunne have fået en kjole af det, men Carry ønskede sig garneringer, eller hvad disse ting hedder, af hvilken årsag den ældste søster uden at sige et ord opgav tanken om en kjole til sig og lod hele stykket forarbejde til en

smuk kjole efter den andens smag; selv gik hun med en gammel forslidt og bar den med så tilfreds et ansigt, som om den havde været af genuesisk fløjl. Dette tror jeg er et godt træk til at kunne bedømme forholdet imellem dem, og jeg antager, at det er meget net af mig så tidligt at nævne det, for det varede længe, før jeg fandt ud af, at den ældre miss Tomkinson virkelig var godmodig, og vi havde før da en alvorlig trætte. Miss Caroline så meget bleg og "forsvindende" ud ved sin indtrædelse; hun var lige så blød og sentimental, som hendes søster var streng og mandig, og hun havde desforuden en måde at sige: "O, søster! hvor kan du dog?" som hun anvendte ved storesøsterens besynderlige udtryk, og som jeg aldeles ikke bifaldt, navnlig da den ledsagedes af et blik til de omstående, som om hun ønskede, at man skulle forstå hendes misbilligelse med dennes særegne væsen. Og dette var ikke trofast af en søster. En påmindelse i enrum kunne måske have haft en god virkning, skønt jeg for min del efterhånden er kommet til at lide hendes tale og måde at være på; men jeg ynder ikke den vane, der er almindelig for mange, at afsondre sig fra det, der kunne synes mindre behageligt hos ens pårørende.

Jeg ved, at jeg var temmelig kold imod miss Caroline, da hun spurgte mig, om jeg kunne udholde forandringen fra den store hovedstad til en lille landsby. For hvorfor kaldte kun den for det første ikke "London" eller "by" og lod det være nok med det, og hvorfor skulle hun for det andet ikke elske det sted, der var hendes hjem, så meget, at hun kunne antage, at enhver ville komme til at holde af det, såfremt man lærte det at kende?

Jeg følte vel, at jeg var tilbageholden eller rettere kort for hovedet i min samtale med hende, og jeg så mr. Morgan passe

på mig, uagtet han foregav at lytte med interesse til miss Tomkinsons hviskende beretning om søsterens sygdomstilfælde. Men da vi atter var kommet ud på gaden, begyndte han: "Min kære, unge ven –"

Jeg stampede lidt i jorden, for jeg havde bemærket, at hver gang han ville give mig et eller andet ubehageligt råd, begyndte han altid med "min kære unge ven." Det havde han også gjort ved købet af hesten.

"Min kære, unge ven, jeg skulle ønske at give Dem et par vink med hensyn til Deres væsen. Den store sir Everard Home plejede at sige; 'En læge må enten have et meget fint eller et meget groft væsen. I det sidste tilfælde må han være i besiddelse af sådanne egenskaber og talenter, at han er sikker på at blive søgt, hvor lidet tiltrækkende hans optræden i øvrigt er; imidlertid bevirker selve uhøfligheden ofte, at disse talenter bliver kendt, hvad Abernethy er et bevis på. Mig forekommer denne synsmåde dog at være urigtig, i hvilken anledning jeg har bestræbt mig for at erhverve mig et belevent væsen og en høflighed, som forbinder lethed og ynde med en vis agtelse og interesse. Hvorvidt jeg har været heldig i at nå mit mål, ved jeg ikke, og få kan selv dømme om den slags, men jeg anbefaler Dem at stræbe efter at tillægge Dem denne verdenstone, der særlig passer sig for vor stand. Sæt Dem ind i Deres patienters stilling, min kære ven; jeg er overbevist om, at De har så megen følelse, at De ikke uden deltagelse kan lytte til dem, der forklarer Dem virkelige lidelser, og ved i Deres væsen at vise denne, beroliger De den syge og lindrer virkelig hans smerter. Jeg sætter ikke mig selv frem som et eksempel, langtfra; – men – her bor mr. Hutton, præsten, hvor en af tjenestefolkene ikke

er vel, og jeg kan derfor gribe lejligheden til på samme tid at forestille Dem. En anden gang kan vi fortsætte vor samtale."

Jeg havde ikke vidst, at vi havde ført en samtale, i hvilken, så vidt jeg ved, to personers hjælp fordres. – Hvorfor havde mr. Hutton ikke sendt bud aftenen før, efter skik og brug, for at forhøre sig om mit helbred? Jeg var lidt fornærmet.

3

Præstegården lå på den nordlige side af gaden mod den ende, der vendte ud til bjergene. Det var et langt, smalt hus, der skjulte sig bag sine naboer; imellem døren og gaden var en gård, belagt med fliser; på højre side af døren stod en gammel stencisterne, og blomster voksede under vinduerne. Der må have stået en på lur dag vinduesgardinerne, for døren åbnedes som ved trylleri, så snart vi nåede den. Vi trådte ind i et lavt værelse, der tjente som forstue og var helt dækket med måtter på gulvet; der var store vinduesfordybninger og hollandske sten ved kaminen; det hele gjorde et behageligt indtryk, og der var en forfriskende kølighed, når man kom fra de solbeskinnede røde og hvide gader.

"Bessy er ikke så rask i dag, mr. Morgan!" sagde den søde lille pige på omtrent elleve år, der havde åbnet døren for os. "Sophy ville have sendt efter Dem, men fader sagde, han var overbevist om, at De ville komme tidligt i dag, og vi skulle erindre, at andre syge også trængte til Dem."

"Her er mr. Morgan, Sophy," vedblev hun, idet hun åbnede døren til et indre værelse, som et trin førte ned til; en omstændighed, jeg erindrer så vel, fordi jeg var nær ved at falde ned af det, da jeg blev slået af det billede, der viste sig for mig. Det lignede et maleri, i det mindste når man så det igennem dørrammen: en blanding af farver som af højrødt og søgrønt i stuen og en solbelyst have uden for, et meget lavt vindue, der stod helt åbent og lod luften trænge ind; klynger af hvide roser,

som var synlige udenfor, og Sophy, der sad på en pude på gulvet, således at lyset fra oven faldt ned på hende og en lille rundøjet dreng, der knælede ved kendes side, mens hun lærte ham alfabetet. Jeg kunne se, at det var ham en stor trøst, da vi trådte ind, og jeg skulle tage meget fejl, om man med lethed kunne fange ham igen for at lade ham sige sin lektie, da han blev sendt bort for at opsøge sin fader. Sophy rejste sig roligt, og jeg var næppe blevet forestillet for hende, førend hun førte mr. Morgan op for at se til den syge.

Jeg blev alene tilbage i værelset. Det lignede så meget et hjem, at jeg straks fattede hele den skønne betydning, der ligger i ordet. Der fandtes bøger og håndarbejder rundt om, tillige med andre spor af beskæftigelser; på gulvet lå legetøj, og på den søgrønne væg hang nogle portrætter i vandfarve, hvoraf et, efter hvad jeg formodede, forestillede Sophys moder. Stolene og sofaen var dækket med samme slags stof, som gardinerne var af, det var sirts med en smuk rød rose på hvid grund. Jeg ved ikke, hvor den højrøde farve kom fra, men jeg ved med vished, at der fandtes højrødt et eller andet sted; det var måske i tæppet. Foruden vinduet var der en glasdør, og man gik et trin op for at komme til haven. Denne bestod først af en græsplet under vinduet og dernæst af lige gange, afgrænset på siderne af blomsterbede, der var omgivet af buksbom; køkkenhaven var adskilt fra den øvrige del ved frugttræer, hvis grene var trukket langs opstillede, tynde pæle. Det var i slutningen af august, og alt viste sig i sin mest strålende skønhed.

Mens jeg så mig om, trådte en herre ind, som jeg straks antog for præsten. Jeg befandt mig nu i en mindre behagelig stilling, for jeg skulle gøre rede for min nærværelse.

"Jeg kom med mr. Morgan, og mit navn er Harrison," sagde jeg, idet jeg bukkede. Jeg kunne se, at han ikke var synderlig oplyst ved denne forklaring, men vi satte os ned og talte om vejret og slige emner, indtil Sophy og mr. Morgan vendte tilbage. Da viste denne sig til sin fordel. I samtale med en mand, han agtede, hvilket var tilfældet med præsten, lod han sit afmålte, kunstige væsen falde bort og var rolig og værdig; dog havde han ikke dennes værdighed. Jeg har aldrig set nogen, der lignede ham. Han var meget stille og tilbageholden, ja ligefrem fraværende til sine tider; hans udseende var ingenlunde slående; men han var en mand, som indgød en sådan følelse, at man stedse ville tale til ham med hatten i hånden, når som helst man mødte ham. Det var hans karakter, der afspejlede sig i hans væsen – skønt han aldrig tænkte over det eller med vilje søgte at gøre indtryk på folk; værdigheden gav sig til kende i hvert ord, hvert blik og hver bevægelse.

"Sophy," sagde han, "mr. Morgan ser ud til at være meget varm; kunne du ikke tage nogle pærer af træet ved den sydlige mur? Jeg formoder, der må være nogle modne. Det er en sort, som er ualmindeligt tidlige i år."

Sophy begav sig ud i haven, og jeg så hende støde til pærerne ved hjælp af en rive; men det var klart, at de hang hende for højt. Værelset var blevet koldt, (senere fandt jeg da også, at en dør havde stået på klem, hvilket sandsynligvis har været årsagen) og jeg fik pludselig lyst til at gå ud i den varme sol. Jeg sagde, at jeg ville gå og hjælpe den unge dame, og uden at afvente svar gik jeg ud i den duftende have, hvor bierne plyndrede blomsterne under en vedvarende summen. Jeg tror, at Sophy var begyndt at blive fortvivlet over ikke at kunne nå

frugten og blev glad over min bistand. Hurtigt tog jeg pærerne ned, men jeg opdagede snart efter, at det var ubesindigt af mig at skynde mig så meget, for vi skulle gå ind straks, efter at de var samlet. Jeg havde gerne spadseret om i haven, men Sophy gik uden videre ind, og jeg var altså nødsaget til at følge hende. Mens vi spiste frugten, tog hun sit sytøj; pærerne var snart fortæret, og da præsten havde endt sin samtale med mr. Morgan om nogle fattige, rejste vi os for at gå. Jeg var denne taknemmelig for at have sagt så lidt om mig. Jeg kunne ikke have holdt ud, at han skulle have indført sir Astley Cooper eller sir Robert Peel på præstegården, end mindre kunne jeg have fundet mig i, at han havde gjort hentydninger til "den lejlighed jeg havde haft til fuldkommen at sætte mig ind i mit fags enkelte grene," hvilket jeg havde hørt ham beskrive for miss Tomkinson, mens søsteren underholdt sig med mig. Heldigvis var jeg fri for alt dette hos præstens familie, og vi besteg straks efter vore heste for at ride til de syge på landet, hvad jeg ikke var bedrøvet over.

4

Lidt efter lidt begyndte indbyggerne i Duncombe at holde selskaber til ære for mig; dog havde jeg sikkert næppe opdaget denne sidste kendsgerning, hvis ikke mr. Morgan havde gjort mig opmærksom på det. Han var imidlertid glad for hver ny indbydelse, og han gned sig smilende i hænderne, som om det var en personlig kompliment til ham, hvad det da egentlig også var.

Nu var forberedelserne endelig truffet til, at jeg kunne komme til at bo med mrs. Rose. Hun skulle bringe sine møbler til et hus, som jeg skulle leje; hun skulle være bestyrerinde af det og til gengæld skulle hun intet betale for sin kost. Mr. Morgan valgte det og morede sig med at give råd og ordne mine sager, mens jeg dels af magelighed, dels fordi det var komisk at se på hans iver forholdt mig aldeles rolig. Jeg kom til at bo nær ved ham, fik to værelser, forbundet med dobbelte døre, på første sal foruden et værelse til gården, som skulle være mit arbejdsværelse. Han rådede mig til at kalde det bibliotek og gav mig en hjerneskal til at stille oven på mit bogskab, i hvilket han satte alle mine medicinske bøger på de midterste hylder, hvorimod han meget kunstfærdigt slængte Dickens, Thackeray og miss Austen på de mere skjulte hylder, eller stillede dem med ryggen mod væggen. Vi skulle have spisestue i stuen, mens værelserne ovenover var møbleret med mrs. Roses sager, dog fandt jeg, at hun holdt mere af at sidde i den stue, og navnlig tæt til vinduet, hvor hun for hvert sting kunne kaste et blik ud

på gaden for at se, hvem der gik forbi. Det forekom mig lidt besynderligt at være herre i et hus, der var fyldt med en andens møbler, førend jeg endnu havde set den person, der ejede dem.

Det varede ikke længe, før hun ankom til byen, og mr. Morgan tog imod hende i værtshuset, hvor vognen holdt, for at føre hende hjem. Jeg kunne se dem fra mit vindue; han trippede, meget pyntet, ved hendes side, svingede med stokken og lod til at være i en ivrig samtale. Hun var lidt højere end han og bar dyb sorg; hun havde så store slør, kapper og kåber, at hun lignede en høstak omgivet af sort flor. Da vi blev forestillet for hinanden, hævede hun det tykke slør, så sig om og sukkede.

"Deres udseende og stilling, mr. Harrison, erindrer mig stærkt om den tid, da jeg blev viet til min kære ægtefælle, som nu desværre er borte. Da skulle han, ligesom De, forsøge på at forskaffe sig en praksis. Tyve år delte jeg alt med ham og hjalp ham så meget, som det stod i min magt, ja, jeg gik endog så vidt at lave piller, når den unge mand var fraværende. Gid vi må leve sammen i god forståelse i et lige så langt tidsrum! Gid vi må nære lignende følelser for hinanden, kun at vore bliver moderlige og sønlige, i stedet for ægteskabelige!"

Jeg er overbevist om, at hun har forberedt sig på denne tale, mens hun var i vognen, for hun fortalte mig senere, at hun var den eneste passager. Jeg følte mig til mode, som om jeg burde have haft et glas vin i hånden og takket som for en udbragt skål; og dog var jeg ikke ganske vis på at skulle have gjort det hjerteligt, da jeg ingenlunde håbede at leve sammen med hende i tyve år: det havde ingen behagelig lyd. Jeg bukkede imidlertid og beholdt mine tanker hos mig selv. Mens mrs. Rose gik op for at lægge sit tøj bort, bad jeg mr. Morgan om at blive og drikke

te, hvilket han også indvilligede i, og vedblev at gnide sig i hænderne, idet han udbrød:

"Fortræffelig kone! – Særdeles fortræffelig kone! – og hvilket væsen! Hvorledes vil hun ikke kunne modtage folk, som under Deres fraværelse skulle ønske at efterlade en besked? – Hvilket rigt forråd af ord!"

Mr. Morgan kunne ikke blive længe efter at have drukket te, da han måtte aflægge et par besøg. Jeg ville med glæde have ledsaget ham og havde allerede grebet min hat i den hensigt at gøre det, da han sagde, det ville være en mangel på opmærksomhed og mindre net at lade mrs. Rose blive alene hjemme den første aften efter hendes ankomst.

"En vis forekommenhed mod kønnet, og især mod en enke i de første måneder af hendes sorg, tvinger Dem, min kære ven, til at gøre dette offer. – Jeg vil overlade Dem det tilfælde hos miss Tomkinson; De vil måske gå derhen i morgen tidlig. Denne dame er meget nøjeregnende og vil udtale sig uforbeholdent, hvis hun antager, at man ikke viser hende den behørige opmærksomhed."

Jeg havde ofte bemærket, at han skød besøgene til hende over på mig, og jeg har ham i grunden lidt mistænkt for at være bange for hende.

Det var en lang aften at tilbringe med mrs. Rose. Hun havde intet at bestille og antog det formentlig for en høflighed at sidde i dagligstuen i stedet for at gå hen og pakke sit tøj ud. Jeg bad hende ikke for min skyld at lægge bånd på sig, hvis hun ønskede at udføre denne forretning, men til min skuffelse smilede hun på en blid måde og sagde, at det ville være hende en fornøjelse at lære mig nærmere at kende. En gang gik hun

ud, og mit hjerte sank, da kun kort efter vendte tilbage med er rent kammerdugs lommetørklæde. O, min profetiske anelse! – Ikke så snart havde hun indtaget sin tidligere plads, førend hun begyndte at fortælle mig om sin afdøde mands sygdom og endeligt. Det var et meget almindeligt tilfælde, han havde lidt af, men hun antog det øjensynligt for at have været meget særegent. Hun havde netop en mundsmag af medicinske kundskaber og anvendte kunstordene på helt forkerte steder, hvorved jeg knap kunne lade være at smile; men jeg ville ikke have gjort det for nogen pris i verden, da hun virkelig lod til at være dybt rørt. Til sidst sagde hun:

"Jeg har en beretning om min kære ægtefælles hele sygdom i min pult, hvis De skulle ønske at overgive den til *The Lancet*. Jeg tror, at den stakkels mand ville have følt sig smigret, hvis kan havde kunnet ane, at den ære skulle overgå ham efter hans død, ved sin sygdom at afgive stof til dette berømte skrift."

Jeg var lidt forlegen; for som allerede tidligere bemærket var hans tilfælde et af de mest almindelige. Dog havde jeg allerede høstet erfaring i den korte tid, jeg havde haft praksis, og lært at give et svar, som ikke blotter én, og som dog sætter vedkommende i stand til at uddrage en gunstig slutning ved hjælp af fantasien.

Aftenen var endnu ikke til ende, før vi allerede var blevet så gode venner, at hun hentede salig Roses portræt for at vise mig. Hun sagde, at hun selv ikke turde betragte de elskede træk, men om jeg ville have den godhed at se på det, ville hun vende ansigtet bort imens. Jeg tilbød at holde billedet, men hun lod til at være såret over dette forslag og sagde, at hun aldrig ville give en slig skat fra sig et eneste øjeblik. Hun drejede følgelig

hovedet bag over venstre skulder, mens jeg betragtede portrættet, som hun holdt i sin højre hånd.

Den afdøde mr. Rose må have været en munter og ret smuk mand, og maleren havde givet ham så fiffigt et smil og et så pudsigt udtryk i øjnene, at jeg virkelig kun med vanskelighed kunne undlade at smile tilbage til ham. Dog bekæmpede jeg denne min lyst.

I begyndelsen afslog hun alle de indbydelser, hun fik til at ledsage mig ved byens små aftenselskaber. Hun var så god og naturlig, at jeg er overbevist om sandheden af den angivne årsag til hendes afslag, nemlig den korte tid, der var forløbet siden hendes ægtefælles død, og, havde hun ikke været i besiddelse af de ovenanførte egenskaber, kunne jeg nu, efter at have fået erfaring i de nydelser, hun så bestemt nægtede at deltage i, næsten fristes til at formode, at hun var glad ved at kunne give denne undskyldning. Jeg kunne undertiden ønske mig selv at være enke. Når jeg kom træt hjem efter dagens arbejde og blot kunne have stolet på, at mr. Morgan ikke ville aflægge mig et besøg, havde jeg utvivlsomt iført mig slåbrok og tøfler og røget en cigar i haven. Det var egentlig et grusomt offer på selskabelighedens alter at tage snævre støvler og en snæver kjole på for at gå ud og drikke te klokken fem. Men mr. Morgan holdt så mange prædikener over nødvendigheden af at vinde velvilje hos de folk, jeg levede iblandt, og syntes så bedrøvet, næsten såret, da jeg en dag beklagede mig over disse sammenkomsters kedsommelighed, at jeg mente ikke at burde være så egenkærlig at afslå mere end en indbydelse af tre. Når han vidste, at jeg skulle ud om aftenen, påtog han sig ofte at besøge de mest fjerntboende af vore patienter, og, selv om jeg i

begyndelsen havde ham mistænkt for at skulke sig fra at gå med om aftenen, opdagede jeg senere, at han gav afkald på sin egen fornøjelse, fordi han antog, det ville være til gavn for mig at begive mig derhen.

5

Der var én indbydelse, som syntes at love megen fornøjelse. Mr. Bullock, der var Duncombes jurist, havde giftet sig anden gang med en dame fra en stor provinsby. Hun ønskede at føre an i moden, og da alle var rede til at følge hendes vink, frembød denne sag ingen betydelige vanskeligheder.

I stedet for altså at give et teselskab til ære for mig, foreslog hun en *picnic* til et eller andet gammelt herresæde i omegnen, og hele indretningen var virkelig fristende nok. Vore patienter talte ikke om andet, hverken de, der var indbudt, eller de, der ikke var. Rundt om bygningen var en grav med en lille båd i, og i den store sal fandtes et galleri, hvorfra musikken ville lyde fortræffeligt. Familien, som ejendommen tilhørte, var udenlands, og når de var hjemme, boede de på et andet sted; nu opholdt der sig kun en forpagter med sin kone i det gamle hus, og de skulle ordne alt for os derude.

Den lille, venlige by glædede sig, da solen skinnede smukt den oktober morgen, der var bestemt til vor landtur. Butiksfolkene og alle de fattige smilede, da de så de ridende samle sig ved mr. Bullocks dør. Vi var omtrent tyve i tallet, "ganske enkelte", som fruen behagede at kalde os; dog forekom det mig, at vi var mere end nok. Der var de to misses Tomkinson og to af deres elever, af hvilke den ene var fra landet, som mrs. Bullock hviskende tilkendegav mig. Dernæst kom mr., mrs. og miss Bullock, samt en lille bataljon små børn, den nuværende kones afkom; miss Bullock var hendes steddatter.

Mrs. Munton havde modtaget indbydelsen, hvilket var temmelig uventet, efter hvad jeg kunne slutte af ægteparrets indbyrdes bemærkninger, imidlertid bød de hende velkommen. I selskabet befandt sig endvidere miss Horsman, en ældre jomfru, som først for en uge siden var vendt tilbage fra et besøg, og præsten med sine børn. Disse, sammen med mr. Morgan og min ringhed, udgjorde det samlede antal. Jeg glædede mig til at blive bedre bekendt med præstens familie. Af og til havde han indfundet sig ved de selskabelige sammenkomster om aftenen og talt venligt med flere, men det var ikke hans vane at blive der længe, og han mente, at hans datter var for ung til at deltage i dem. Siden moderens død havde hun måttet tage sig af sine yngre søskende, og hun var tilfreds med at have aftenen til sin egen rådighed. I dag stillede sagen sig dog anderledes, og Sophy, Helen, Lizzie, ja, selv den lille Walter var alle med og stod ved mr. Bullocks dør, idet nemlig ingen havde tålmodighed til at sidde i dagligstuen og høre på mrs. Munton og de ældre damer, der tålmodigt ventede på de to cabrioleter og den lille fjedervogn, som skulle have været der nøjagtigt klokken to, skønt dette tidspunkt for over et kvarter siden var passeret. "Skammeligt! Man ville gå glip af den bedste tid af dagen." De deltagende butiksfolk havde stillet sig udenfor deres boder og stirrede ufravendt mod det sted, hvorfra vognene skulle komme. Der hørtes en rumlen på stenbroen; alle butiksfolkene vendte sig smilende om og bukkede mod os, mens mødre og små børn stimlede til for at se os drage bort. Min hest var til stede, og jeg hjalp følgelig folk i vognene. Ved slige lejligheder ser man mange pudsige tildragelser. Først blev mrs. Munton puttet ind i en af

cabrioleterne, og dernæst trak alle sig lidt tilbage, for størstedelen af de unge ville helst på fjedervognen – af hvilken grund ved jeg ikke. Miss Horsman trådte dog frem, og da man vidste, at hun var den omtalte dames gode veninde, var det meget tilfredsstillende. Men hvem skulle være den tredje? Hvem skulle sidde indeklemt imellem to gamle damer, som holdt mest af en lukket vogn? Jeg så Sophy tale med Helen, og kort efter tilbød hun sig at stige ind. De to, som allerede var der, så fornøjede ud, – hvad i øvrigt alle gør i hendes nærværelse – og så var den vogn fuld.

I det øjeblik, den skulle køre, kom en pige ilende fra præstegården med et brev til sin herre. Efter at have læst det gik han hen til Sophy og sagde formodentlig til hende, hvad jeg senere hørte ham sige til mrs. Bullock, nemlig at præsten i et nabosogn var blevet syg, hvorved denne blev ude af stand til at forrette tjeneste ved en begravelse, som skulle finde sted om eftermiddagen. Præsten nødsagedes altså til at tage bort og sagde, at han ikke kunne være tilbage om aftenen. Jeg bemærkede, at flere var glade ved at blive befriet fra hans værdige nærværelse, og da mr. Morgan netop kom ridende efter at have anstrengt sig for at komme tids nok til at kunne følge med, fandt vi os tåleligt i at undvære den førstes selskab. Hans egen familie beklagede det mest, og jeg kunne godt lide dem for det. Efter dem tror jeg, at jeg var mest bedrøvet over det, for jeg agtede og beundrede ham og følte mig stedse som et bedre menneske, når jeg havde været sammen med ham.

Miss Tomkinson, mrs. Bullock og den unge dame fra landet fik plads i den næste vogn. Jeg formoder, at denne hellere havde ønsket sig plads blandt den yngre og lystigere del af selskabet,

men dette blev sandsynligvis ikke taget i betragtning. Resten skulle sidde på fjedervognen, og de var særdeles muntre. Mr. Morgan og jeg var til hest, eller rettere mr. Morgan, for jeg førte min hest ved tøjlen, mens den lille Walter red på den; hans korte, tykke ben stod stift ud fra hestens fede ryg. Han var en smuk lille fyr og snakkede hele vejen, idet hans søster Sophy var heltinden i alle hans fortællinger. Jeg fandt ud af, at han skyldte hendes overtalelser hos faderen den tilladelse, han havde fået til at være med, for ammen havde modsat sig det. "Gnavne gamle amme!" sagde han engang, men rettede det straks efter og sagde: "Nej, ikke gnavne; venlige, gamle amme. Sophy siger, jeg ikke må sige gnavne." Aldrig før så jeg så modig en dreng. Hesten blev sky for en træstamme; drengen blev blussende rød og greb i manken, ikke desto mindre sad han så rank som en mand og forblev ganske rolig al den tid, hesten stejlede. Da det var forbi, så han smilende på mig:

"De ville ikke have ladet mig komme til skade, vel mr. Harrison?"

Han var den mest indtagende lille fyr, man kan forestille sig. Hyppigt kom der et eller andet udråb fra vognen: "Å, mr. Harrison, der står nogle dejlige brombær; De kan sikkert nå dem." – "Å, mr. Harrison, jeg så de mest udmærkede nødder på den hæk; vil De ikke vende tilbage og plukke dem?" Én eller, rettere sagt, to gange fik miss Caroline Tomkinson ondt ved vognens bevægelse og bad mig om min hovedvandsflaske, da hun havde forglemt sin. Jeg morede mig kosteligt over den mening, at jeg skulle føre slige sager med mig. Dernæst fik hun lyst til at spadsere, i hvilken anledning hun stod af og gik over på min side af vejen; jeg fandt imidlertid, at den lille Walter var

nok så behagelig en selskabsbroder, hvorfor jeg lod hesten trave, hvilken måde at komme frem på hun ikke med sit svagelige helbred kunne tåle at følge.

Vi kom langs med en smal, sandet vej, med store banker på siderne, hvorfra elmetræer spredte deres grene ud, så at de næsten berørte vore hoveder. Det er nok muligt, at det var "skammeligt slet vedligeholdt", som mrs. Bullock erklærede, men det var smukt og havde et vist malerisk udseende. Træerne tog sig prægtigt ud i deres afvekslende farver, og de mørkegrønne buske, som hist og her fandtes, var stærkt belyste af efterårssolens stråler. Hvis jeg havde set dette landskab malet, ville jeg sikkert have fundet farverne for livlige, navnlig da vi efter at have nået toppen af en bakke kom over en lille bro ved en bæk, ved hvilken damerne, i forbigående sagt, lo og skreg, da vognen plaskede i vandet, og da jeg fik øje på de purpurfarvede høje. Fra dette sted kunne vi også se det gamle herresæde med de rige skove, som trængte sig frem bagved, og gravens blå vand, som solen skinnede på.

Man bliver imidlertid sulten af at tale og le, og der var en almindelig anmodning om at få middagsmad, da vi ankom til den åbne plads udenfor huset, hvor vi efter bestemmelsen skulle spise. Jeg så miss Carry tage søsteren til side og hviske noget til hende, som derpå straks kom hen til mig, hvor jeg stod og lavede et sæde tilrette af hø for den lille Walter. Jeg havde taget høet på forvalterens loft, for, skønt græsset lod til at være tørt, turde jeg dog ikke lade drengen sidde der, da jeg havde mærket, at han var lidt hæs.

"Caroline siger mig, mr. Harrison, at hun føler sig meget mat og frygter for, at et af hendes gamle anfald skal vende tilbage.

Endvidere siger hun, at hun har mere tiltro til Dem end til mr. Morgan. Hvis jeg ikke fortalte Dem, at jeg er af en anden mening, ville jeg ikke være oprigtig! Men siden det er hendes anskuelse, må jeg bede Dem om at have et vågent øje med hende. Jeg gjorde hende opmærksom på, at hun burde være blevet hjemme, hvis hun ikke var fuldkommen vel, hun havde imidlertid glædet sig meget til denne lysttur, stakkels pige! Ligeledes har jeg nu tilbudt hende at følge hende hjem, men hun svarede mig, at hun hellere ville blive, såfremt hun blot stedse kunne være vis på at have Dem i sin nærhed."

Jeg bukkede naturligvis og lovede at skulle vise miss Caroline al mulig opmærksomked, og indtil hun skulle have brug for min tjeneste, mente jeg, at jeg lige så godt kunne gå hen og hjælpe præstens datter, som så så frisk og nydelig ud i sin hvide kjole, og som var alle vegne, snart hist, snart her, snart i solskin, snart i skygge for at sørge for, at alle kom til at have det hyggeligt, uden at hun ofrede en tanke på sig selv.

Snart efter trådte mr. Morgan hen til mig.

"Miss Caroline befinder sig ikke ganske vel. Jeg har lovet hendes søster, at De skulle drage omsorg for hende."

"Det har jeg også gjort. Men miss Sophy kan ikke bære denne tunge kurv."

Det var ikke min mening, ar hun skulle have hørt denne undskyldning; det gjorde hun imidlertid og sagde:

"Det kan jeg fortræffeligt, for jeg kan tage sagerne ud lidt ad gangen. De bør virkelig gå hen til den stakkels miss Caroline."

Jeg gik, men jeg må bekende, at det ikke skete med min gode vilje. Hun må bestemt have befundet sig bedre, så snart jeg havde taget plads ved hende, og det har sandsynligvis kun været

en nervøs frygt, som forsvandt, da hun vidste, at hjælpen var ved hånden, for hun havde en ypperlig appetit.

Jeg troede aldrig, det skulle få ende med hendes beskedne anmodninger om "en lille bitte smule mere duepostej" eller "en idé af den kylling." Så rigeligt et måltid, håbede jeg, ville gengive hende alle sine kræfter, og det gjorde det også; for hun betroede mig, at hun nok troede sig i stand til at spadsere rundt i haven og se på de gamle træer, hvis jeg ville have den godhed at give hende min arm. Det var i høj grad ærgerligt, da jeg nemlig just havde lyst til at spadsere med præstens børn. Jeg rådede miss Caroline alvorligt til at søge hvile og lægge sig lidt på sofaen i forpagterens køkken; du kan ikke forestille dig, hvor indsmigrende jeg bad hende være omhyggelig for sit helbred. Endelig samtykkede hun og takkede mig for min venlige omsorg, hun skulle aldrig glemme min ømme opmærksomhed. Lidet anede hun, hvad der samtidig beskæftigede mit sind. Nok er det, jeg overleverede hende sikkert i forpagterens kones hænder og ilede ud for at lede efter en hvid kjole og en yndig skikkelse, da jeg mødte mrs. Bullock i døren – hun var en smuk dame med en noget barsk mine. Det forekom mig, at hun havde misbilliget min, i øvrigt nødtvungne, omhu for miss Caroline ved bordet, dog var hun nu, da hun fandt mig alene, lutter smil.

"O, mr. Harrison! Er De alene? Hvorledes går det til? Ville damerne tillade, at De således afsondrer Dem? – Og, det er sandt, jeg har nylig forladt en ung pige, som vil blive meget glad over deres hjælp; det er min datter, Jemima. (Hun mente nok egentlig sin steddatter). Mr. Bullock er så særegen og tillige så øm en fader, at han næsten ville dø af skræk ved tanken om, at hun ville vove sig ud i en båd, med mindre hun var i selskab

med en, som kan svømme. Han er gået hen for at tale med forpagteren om den nye plov – De ved, at agerdyrkning er hans kæphest, skønt juraen, den skrækkelige jura, er hans studium. Men den stakkels pige står ved bredden og venter ængsteligt på min tilladelse til at forene sig med de andre, hvad jeg ikke tør tilstå hende, undtagen De vil have den artighed at ledsage hende og love mig at tage hende under Deres beskyttelse, hvis der skulle ske et uheld."

"O, Sophy! hvorfor ængstede ingen sig for dig?"

6

Miss Bullock stod ved vandet og stirrede, efter hvad jeg formodede, ud efter båden; lyden af den muntre latter hørtes fra selskabet, og da ingen forstod at ro, og fartøjet desforuden var en fladbundet pram, lå de vel fortøjet i bladene af de store vandliljer og råbte til os, at de ikke kunne komme videre.

Hun så ikke op, før jeg nærmede mig, og, da jeg havde sagt hende mit ærinde, hævede hun et par store, sørgmodige øjne op og betragtede mig et øjeblik. Det slog mig straks, at hun havde ventet at finde et udtryk i mit ansigt, som ikke var der, og at hun blev beroliget ved denne opdagelse. Hun var meget bleg og så sørgmodig ud; hun var stille, og, var hun end ikke behagelig i sit væsen, var hun dog på den anden side langt fra at være påtrængende eller næsvis. Jeg råbte selskabet an, og de nærmede sig langsomt igennem de store, grønne blade. Jeg bemærkede snart, ar der ikke var plads til os, og miss Bullock sagde, hun ville hellere blive på marken og spadsere, hvis jeg ville stige ned i båden, hvilket udsagns sandhed jeg efter hendes mine at dømme ikke har anledning til at betvivle. Men miss Horsman råbte med skarp stemme, idet hun smilede på en ubehagelig, fiffig måde:

"Mama vil blive vred, hvis De ikke kommer med, miss Bullock, efter at hun har indrettet det så net."

Ved denne tale betænkte den unge pige sig, og endelig indtog hun Sophys plads i båden på en måde, som om hun ikke rigtig vidste, hvorvidt hun gjorde ret eller ej. Helen og Lizzie steg i

land med deres søster, og derved blev der mere end plads nok til miss Tomkinson, miss Horsman og alle de små Bullocks; præstens tre døtre gik hen på engen og legede med lille Walter, som var i en særdeles oprømt sindsstemning. Solen var ved at gå ned, men det rødlige lys så nydeligt ud på vandet, og hvad der bidrog til at forskønne scenen var, at Sophy og søstrene standsede foran bygningen og gave sig til at synge den lille tyske vise, som jeg aldrig havde hørt før:

"Oh, wie wohl ist mir am Abend,"
etc.

Endelig råbte man til os at gøre båden fast og komme op i stuen, hvor te og en flammende ild ventede på os. Jeg ville tilbyde miss Horsman min arm, fordi hun haltede lidt, da hun atter sagde på sin særegne ubehagelige måde: "Var det ikke bedre, om De tog miss Bullock, mr. Harrison? Det ville være mere tilfredsstillende."

Jeg hjalp dog miss Horsman op ad trappen, hvor hun gentog sit råd; da jeg altså erindrede, at miss Bullock var min vens datter, gik jeg hen til hende, men, skønt hun modtog min arm, var det mig klart, at hun var bedrøvet over, at jeg havde budt hende den.

Salen var oplyst af en prægtig ild i den hvide, gamle kamin. Dagslyset svandt bort i vesten, og vinduet tillod kun lidet af det, der var tilbage, at trænge ind igennem de små blyindfattede ruder, som var bemalet med familievåben. Forpagterens kone havde opstillet et langt bord, der nu var besat med allehånde lækre kager, og en uhyre sort tekedel stod og sang på den mægtige ild, som udsendte en behagelig varme i værelset på samme tid, som den knitrede lystigt. Mr. Morgan, der havde

grebet lejligheden til at aflægge nogle sygebesøg i nærheden, smilede og gned sig i hænderne som sædvanligt. Mr. Bullock stod i havedøren fordybet i samtale med forpagteren om de forskellige slags gødningsmidler, og det slog mig, at ligesom den ene havde smukke teorier og navne på sin tide, havde den anden fordelen af praktisk kendskab og erfaring, og jeg ved nok, hvem jeg ville have haft mest tillid til. Det forekom mig, at mr. Bullock holdt af at nævne Liebig i min nærværelse; det lød godt og havde et lærd udseende.

Mrs. Bullock udmærkede sig just ikke ved at være i det elskværdigste lune. For det første ville jeg gerne sidde ved præstens datter, og miss Caroline havde lige så fast besluttet at sætte sig på min anden side, fordi hun efter al sandsynlighed var bange for et af sine anfald af besvimelser. Mrs. Bullock kaldte på mig, for at jeg skulle tage plads ved hendes datter. Jeg syntes nu at have været tilstrækkelig høflig mod en pige, som var mere ærgerlig end glad over min opmærksomhed, og jeg lod derfor, som om jeg var beskæftiget med at søge efter miss Carolines handsker, som formodentlig lå under bordet; men det hjalp mig aldeles ikke, for mrs. Bullocks smukke, strenge øjne fæstede sig på det sted, hvor jeg atter skulle komme til syne, og hun kaldte på mig igen.

"Jeg passer på denne plads på højre side af mig til Dem, mr. Harrison. Jemima, sid roligt!"

Jeg spadserede op til æresposten og forsøgte på at beskæftige mig med at skænke kaffe for at skjule min ærgrelse; efter at jeg imidlertid havde forglemt at hælde vandet ud af kopperne, hvilket skulle opvarme dem, som fruen bemærkede, og efter at jeg ligeledes havde undladt at komme sukker i, sagde hun, at

hun ville undvære min tjeneste og overlade mig til naboen på den anden side.

"At tale til den yngre dame var uden tvivl mere mr. Harrisons kald end at gå den ældre til hånde!" Det var muligvis måden, det blev sagt på, der lod mig finde en fornærmelse i ordene. Miss Horsman sad overfor mig, uafladeligt smilende, mens miss Bullock ikke alene ikke åbnede munden, men syntes endog at være mere nedtrykt end ellers. Omsider gerådede miss Horsman og værtinden i en ordstrid, jeg aldeles intet forstod af, og jeg var meget ilde til mode over min stilling. Idet jeg således sad ved bordets nederste ende, hørte jeg, at de andre herrer bragte de unge piger hjerteligt til at le. En del af spøgen bestod i, at mr. Morgan endelig ville lave te, og Sophy og Helen gjorde alt, hvad de kunne finde på, for at vanskeliggøre ham det og bringe ham i forvirring. Jeg tænkte, at æren var en meget herlig ting, men morskab var dog bedre. Her befandt jeg mig på hæderspladsen og hørte kun skænderi.

Endelig slog timen, da vi skulle vende hjem. Da vejret var koldt, var pladserne i de lukkede vogne de bedste, og man ville følgelig helst have dem. Nu tilbød Sophy at sætte sig på den åbne vogn, hun syntes kun ængstelig for, at Walter skulle blive beskærmet for virkningerne af de hvide tågeskyer, som kom rullende op fra dalen; jeg var ganske af samme mening som hun. Men den lille, heftige, kærlige dreng ville ikke skilles fra Sophy. Hun lavede ham en lille rede på sine knæ i en krog af vognen og dækkede ham med et sjal; jeg håbede, at det ikke måtte have slemme følger for ham. Miss Tomkinson, mrs. Bullock og nogle af de unge folk gik til fods; jeg derimod var ligesom lænket til den lukkede vogns vinduer, eftersom miss

Caroline bad mig om ikke at forlade hende, da hun var angst for røvere, og mrs. Bullock bønfaldt mig om at passe på, at kusken ikke væltede dem på de slette veje, for han havde visselig drukket for meget.

Jeg blev i den grad ærgerlig, inden vi nåede hjemmet, at jeg mente, det var den ubehageligste fornøjelsesdag, jeg nogensinde havde tilbragt, og jeg kunne næppe udholde at besvare mrs. Roses utallige spørgsmål. Hun sagde imidlertid, at turen, ifølge min beretning, havde været så særdeles morsom, at hun troede, hun ville ophøre lidt med sin strenge afsondring og undertiden deltage i det selskab, jeg gav en så fristende beskrivelse af. Hun troede virkelig, at det havde været salig Roses ønske, og, som hans vilje havde været hendes lov, mens han levede, således skulle den også være det efter døden. For altså at følge hans ønsker, ville hun endog gøre vold på sine egne følelser.

Hun var overmåde god og venlig, idet hun ikke alene bestræbte sig af yderste evne for at bidrage til at gøre mig det behageligt, men tillige var villig til at påtage sig en hvilken som helst ulejlighed for at tilvejebringe de supper og andre næringsmidler, som jeg stundom anordnede under navn af køkkenmedicin til mine fattigere patienter, og jeg kunne sandelig ikke indse nogen grund til, at hun skulle holde sig indesluttet for etikettens skyld, hvis hun selv havde lyst til at nyde selskabslivet i Duncombe. Jeg overtalte hende følgelig til at begynde at besøge folk, og da hun henvendte sig til mig for at erfare min mening med hensyn til den afdøde mr. Roses ønsker, hvad dette angik, svarede jeg for denne værdige herre og forsikrede hende om min overbevisning, at det uden tvivl ville

have smertet ham at se hende overgive sig så aldeles til sorg, og at han sikkert ville have været glad ved at have været vidne til hendes bestræbelser for at adsprede sine tanker ved nogle besøg. Hun blev vel til mode og sagde, at siden mine anskuelser virkelig var således, ville hun ofre sin egen lyst og modtage den første indbydelse, der kom.

7

Jeg blev vækket om natten i min bedste søvn ved et bud fra præstegården. Den lille Walter havde fået betændelse i luftrøret, og der var blevet sendt bud på landet efter mr. Morgan. Jeg klædte mig hastigt på og gik gennem den rolige gade. Et lys brændte i præstegårdens øverste etage, det var børneværelset.

Pigen, som lukkede op for mig i samme øjeblik, som jeg bankede, græd hjerteligt og kunne næppe besvare mine spørgsmål, da jeg sprang op ad trappen, to trin ad gangen, for at se til min yndling.

Børneværelset var et meget stort værelse. I den fjerneste del brændte et almindeligt lys, således at den anden del, hvor døren befandt sig, var i mørke; jeg formoder derfor, at barnepigen ikke så mig træde ind, for hun talte meget vredt.

"Miss Sophy," sagde hun, "jeg vedblev at sige Dem, at han ikke burde tage med, fordi han var hæs, og dog ville De have ham med. Deres fader vil sørge sig ihjel, det ved jeg, men det er ikke min skyld."

Hvad Sophy end følte, så svarede hun imidlertid ikke på dette. Hun lå på knæ ved det varme bad, hvori den lille fyr lå, kæmpende for at trække vejret, med et rædselsslagent udtryk i ansigtet, hvilket jeg ofte har iagttaget hos små børn, når de blev angrebet af en pludselig og heftig sygdom. Det er, som om de aner noget ubestemt og usynligt, ved hvis bud smerten kommer, og som ingen kærlighed kan beskytte dem fra. Det er

et meget sørgeligt udtryk at være vidne til, fordi det viser sig på ansigterne af dem, der er for unge til at hente trøst i religionen. Walter holder armene tæt sluttet om Sophys hals, som om hun, der hidtil havde været hans gode engel, kunne frelse ham fra dødens mørke skygge, ja, fra døden! – Jeg knælede ned ved den anden side og undersøgte ham. Hane legemlige kræfter forøgede sygdommens heftighed, som altid er en af de farligste, børn i hans alder kan angribes af.

"Bliv ikke bange, Watty," sagde hun med en beroligende stemme; "det er mr. Harrison, som lod dig ride på sin hest."

Jeg kunne mærke, at hendes stemme skælvede, skønt hun bestræbte sig for at gøre den blød og rolig for derved at overvinde hans frygt. Vi tog ham ud af badet, og jeg gik bort efter igler. Under mit fravær kom mr. Morgan. Han elskede præstens børn, som om han havde været deres onkel, og han stod nu tavs og forfærdet ved synet af Walter, nys så frist og stærk, og nu hastigt på vej mod det hemmelighedsfulde land, som han, skønt han var plejet og afholdt her, dog måtte gå alene til. Det unge barn – deres øjesten!

Vi gav ham igler på halsen. I begyndelsen satte han sig til modværge, men Sophy bekæmpede sin dybe sorg, tænkte kun på ham og begyndte at synge hans yndlingssange. Vi var alle tavse. Gartneren var gået bort for at hente præsten, denne var imidlertid tolv mile borte, og vi tvivlede næsten på, at han ville komme tidsnok. Jeg ved ikke, hvorvidt de nærede noget håb; men, straks da mr. Morgans øje mødte mit, så jeg, at han, ligesom jeg, intet nærede. Perpendiklens slag i stueuret lød i det mørke, stille hus. Walter var nu faldet i søvn, mens de sorte igler hang ved hans smukke, hvide hals. Alligevel vedblev Sophy

at synge små de vuggeviser, som hun havde sunget under andre og langt lykkeligere omstændigheder.

Tårerne stod mr. Morgan i øjnene. Jeg tror ikke, at hverken han eller jeg kunne have talt med vore naturlige stemmer, men den unge pige vedblev at synge med klar, omend sagte røst. Endelig standsede hun pludselig og så op.

"Han er bedre, mr. Morgan, ikke sandt?"

"Nej, min kære pige. Han er – hm –" han formåede ikke straks at sige det. Til sidst sagde han: "Han vil snart være bedre. Tænk på Deres moder, kære miss Sophy. Hun vil blive glad ved at få en af sine yndlinge op til det sted, hvor hun er."

Hun græd dog ikke, men hun bøjede sit hoved ned over det lille ansigt og kyssede det længe og ømt.

"Jeg vil hente Helen og Lizzie, de vil blive bedrøvet ved ikke at se ham en gang endnu."

Hun rejste sig for at kalde på dem. Stakkels piger, de kom i deres natdragter med tårefyldte øjne, blege af skræk og med sagte trin, som om en lyd kunne forstyrre ham. Sophy trøstede dem ved venlige kærtegn. Det var snart forbi.

Mr. Morgan græd som et barn, og fandt det nødvendigt at gøre mig en undskyldning for det, jeg agtede hos ham. "Jeg er lidt overanstrengt af gårsdagens arbejde. Jeg har sovet slet i et par nætter, og det har udmattet mig lidt. Da jeg var på deres alder, var jeg så stærk og mandig som nogen og ville skamme mig for at fælde tårer."

Snart efter kom Sophy hen til os.

"Jeg er så bedrøvet for fader, mr. Morgan. Hvorledes skal jeg kunne sige ham det?"

Hun kæmpede med sin egen sorg for faderens skyld. Mr. Morgan lovede at afvente hans komme, og hun var ham taknemmelig for tilbuddet. Jeg, den nye ven, næsten den fremmede, kunne ikke blive længere. Gaden var lige så rolig som ellers, ikke en skygge havde forandret sig, for klokken var endnu ikke fire. Men om natten var en sjæl flygtet bort.

Efter alt, hvad jeg så, og alt, hvad jeg erfarede, bestræbte præsten og hans datter sig gensidigt for at trøste hinanden. De tænkte ikke på deres egen sorg, og den ene bad mere for den anden end for sig selv. Vi så dem spadsere ud på landet sammen, og i de fattiges hytter hørte vi om dem. Dog varede det nogen tid, før jeg atter så nogen af dem igen, men da det omsider skete, følte jeg, af noget vist ubeskriveligt i deres væsen imod mig, at jeg var blevet "en af de udvalgte, som døden gør kær". Denne ene dag havde bevirket dette. Jeg var måske den sidste, som havde forårsaget den lille dreng en fornøjelse. Stakkels Walter! Jeg ville ønske, jeg kunne have bidraget mere til at gøre hans korte liv lykkeligt!

8

Af agtelse for præstens sorg var der en lille stilstand i selskaberne, hvorved mrs. Rose fik tid til at sætte sig ind i sin nye beslutning.

Ved juletid sendte miss Tomkinson indbydelser ud til et selskab. En eller to gange havde miss Caroline gjort undskyldning for, at en slig begivenhed endnu ikke havde fundet sted, men, som hun udtrykte sig, "deres daglige livs sysler forhindrede dem fra at have sådanne sammenkomster undtagen i ferierne." Og vist er det også, at så snart helligdagene kom, indtraf følgende lille billet:

> De to misses Tomkinson udbeder sig mrs. Rose
> og mr. Harrisons behagelige selskab til te,
> mandag aften den 23. kl. 5.

Som en stridshest vækkes ved lyden af trompeten, således vaktes også mrs. Rose ved dette. Hun var ikke af dem, der beklagede sig, men jeg tror, hun antog, at den selskabsgivende del af Duncombes befolkning havde afholdt sig fra at bede hende fra det øjeblik, hun havde besluttet at modtage indbydelser ifølge den afdøde mr. Roses ønske.

Alle vegne fandt jeg tæppet bestrøet med små stykker hvide bånd! Og en dag blev uheldigvis en lille æske af en fejltagelse leveret til mig. Jeg så ikke på udskriften, for jeg tvivlede ikke på, at det var noget, jeg ventede fra London; jeg rev den altså op og

fandt inden i den et stykke papir, hvorpå med store bogstaver stod skrevet: "Ikke mere gråt hår!"

Hurtigt pakkede jeg det sammen, forseglede æsken på ny og gav den til mrs. Rose; men jeg kunne ikke afholde mig fra kort tid efter at spørge hende, om hun ikke kunne anbefale mig noget, der kunne forebygge, at mit hår blev gråt, idet jeg tilføjede, at det var bedre at forebygge end at helbrede.

Jeg tror. hun senere opdagede trykket af mit signet på papiret, for jeg erfarede, at hun både grædt, og at hun omtalte, at der ikke mere fandtes deltagelse for hende i verden, siden hendes ægtefælles død, samt at hun talte dagene, til hun skulle møde ham i en bedre verden. Men jeg tror også, hun talte dagene til miss Tomkinsons selskab; i det mindste bragte hun det ofte på bane.

Overtrækkene var taget af miss Tomkinsons stole og sofaer, og en stor vase med kunstige blomster stod midt på bordet, hvilket alt sammen, efter miss Carolines sigende, var hendes værk, idet hun nemlig elskede det skønne og kunstneriske i livet. Rank som en grenadér stod miss Tomkinson i døren og modtog sine venner; hun rystede dem hjerteligt i hånden, da de trådte ind, og sagde, at det fornøjede hende at se dem. Og det gjorde det utvivlsomt.

Næppe havde vi drukket te, førend miss Caroline bragte et spil konversationskort ind, det vil sige, små stykker kortpapir, hvor der på den ene slags stod åndrige og følsomme spørgsmål og på det andet lige så åndrige og følsomme svar. Og da svarene skulle passe på hvert eneste spørgsmål, kan man forestille sig, hvor interessante disse var. Miss Caroline havde netop spurgt mig:

"Kan De sige, hvad De, der er Dem kærest, tænker om Dem i dette øjeblik?" og jeg havde svaret:

"Hvor kan De vente, at jeg skulle åbenbare slig en hemmelighed for det forsamlede selskab!" da pigen meldte, at en af mine venner stod dernede og ville gerne tale med mig.

"Vis ham op, Martha! vis ham op!" udbrød miss Tomkinson i sin gæstfrihed.

"Vore venners venner er os stedse velkomne!" sagde miss Caroline med indsmigrende stemme.

Jeg sprang imidlertid op, da jeg antog, det kunne være en, der havde forretninger med mig; men bordene, med deres edderkopagtige ben, omsluttede mig og forhindrede mig i at komme så hurtigt frem, som jeg ønskede, så at Martha, forinden jeg kunne forebygge det, havde vist Jack Marshland ind i stuen.

På en hjertelig måde trådte han ind og bukkede for miss Tomkinson, idet han forklarede, at han havde været i omegnen og var derfor kommet til byen for at tilbringe aftenen med mig, samt at min tjenestepige havde underrettet ham om, hvor han kunne træffe mig. Hans stemme, der til alle tider var stærk, lød som en stentors i det lille værelse, hvor vi alle talte omtrent som små snurrepander. Han havde ingen overgange, hans stemme var *forte* fra begyndelsen. I førstningen forekom der mig, da jeg atter hørte en kraftig, mandig røst, at mine ungdomsdage var vendt tilbage; jeg var stolt af min ven, da han takkede frøkenen for hendes venlighed ved at bede ham blive hos dem. Lidt efter kom han hen til mig, og jeg er overbevist om, at han troede, han sænkede stemmen, for han så ud, som om han hviskede, skønt hele selskabet med lethed kunne have hørt ham.

"Hør, min dreng! hvornår skal vi spise til middag hos denne gode, gamle dame? Jeg er nederdrægtigt sulten."

Middagsmad! Vi havde drukket te for en time siden. Endnu mens han talte, kom Martha ind med en bakke, hvorpå en eneste kop kaffe og tre skiver smørrebrød, så tynde som oblater, befandt sig. Hans jammer og hans øjensynlige hengivelse i skæbnens tilskikkelser morede mig så kosteligt, at jeg besluttede, han skulle have en lille mundsmag endnu af det liv, jeg levede dag ud og dag ind, i hvilken anledning jeg opgav min plan om straks at føre ham hjem og nød allerede i tanken den hjertelige latter, vi skulle have senere på aftenen. Jeg blev artigt straffet for min beslutning.

"Skal vi fortsætte vort spil?" spurgte Caroline, som ikke havde givet slip på sine kort. Vi fortsatte at spørge og svare uden at indhøste megen kundskab på nogen af siderne.

"Ikke noget, der ligner pareer ved dette spil, William?" spurgte Jack, som havde iagttaget os. "Jeg antager ikke, du her taber ti pund sterling på en gang, som du plejede at gøre hos shorts; du kalder vel dette at spille om kærlighed!"

Caroline smilede undseligt og så ned. Jack tænkte ikke på hende; hvorimod han tænkte på de mange glade timer, vi havde tilbragt sammen. Pludselig sagde han: "Hvor var du i dag for et år siden?"

"Jeg erindrer det ikke," svarede jeg.

"Så skal jeg fortælle dig det. Det er den 28. – den dag, da du blev arresteret for at slå fyren til jorden i *Longacre* og jeg måtte gå i kaution for dig, for at du kunne komme på fri fod til første juledag. Du er i behageligere logis i aften."

Det var ikke hans mening, at andre skulle have nydt godt af denne lille ungdomserindring, skønt han dog ikke på nogen måde blev bragt ud af fatning, da miss Tomkinson, med forbavselsen malet i sit ansigt, udbrød:

"Mr. Harrison arresteret?"

"Å ja, og De ser, at det var en så almindelig begivenhed for ham, at han ikke kan mindes de forskellige datoer, da arrestationerne fandt sted."

Han lo hjerteligt, og det ville jeg ligeledes have gjort, hvis jeg ikke havde bemærket det indtryk, som derved frembragtes. Sagen var i sig selv simpel nok og kunne såre let have ladet sig forklare. Jeg var blevet ærgerlig over at se en stor, svær karl af kådhed slå krykken bort fra en krøbling; jeg slog ham mere voldsomt, end det havde været min hensigt, og han faldt, idet han skreg på politiet, hvorfor jeg måtte gå til en øvrighedsperson for at blive fri. Denne forklaring ville jeg imidlertid dengang ikke give. Det kom ikke dem ved, hvad jeg havde foretaget mig for et år siden; dog kunne Jack gerne have tiet stille. Tilfældigvis var nu hans urolige tunge kommet i gang, og han sagde mig senere, at han havde besluttet at give de gamle damer et lille indblik i livet, til hvilken ende han erindrede sig alle de optøjer, vi nogensinde havde lavet, og snakkede og lo, til han var halvkvalt af latter. Jeg forsøgte på at indlade mig i samtale med mrs. Munton, miss Caroline – og flere andre; – men Jack var aftenens helt, og alle lyttede til ham.

"Så har han aldrig sendt folk drillende, anonyme breve, siden han kom her? God dreng! Han har vendt sit blad. I øvrigt var han den fiffigste hund til at forfatte dem, som det er muligt at tænke sig. Sikke breve han plejede at sende! Erindrer du det til

mrs. Walbrook, hvad? Det var næsten for galt." Han skoggerlo. "Nej, jeg skal ikke sige, hvad det var – bliv ikke bange! Mage til drilleri" – og atter lød hans skingrende latter.

"Jeg beder dig om at sige det," udbrød jeg; for han gav sagen et værre udseende, end den egentlig havde.

"Nej, nej! Du har fået et bedre navn – jeg ville for ingen pris i verden knuse dine spæde bestræbelser. Fortiden vil vi begrave i glemsel."

Jeg forsøgte at fortælle mine naboer den historie, han hentydede til; disse var imidlertid så optaget af Jacks muntre væsen, at de ikke ønskede at høre sagens tørre sammenhæng.

Endelig indtrådte der en pause; Jack talte næsten sagte med miss Horsman. Pludselig skreg han tværs over værelset – "Hvor ofte har du været ude at jage? Hækkene var længe hvide i år, men der må senere have været mange milde dage."

"Jeg har slet ikke været ude!" svarede jeg kort.

"Aldrig? – Hvad behager – Og jeg troede, at jagtturene var magneten, som trak dig til Duncombe?"

Var det nu ikke harmeligt? Han *ville* ikke undlade at beklage mig, hvorved genstanden naturligvis gjorde indtryk på alle.

Bakkerne med aftensmaden kom ind, og vi forandrede pladser indbyrdes, således at han atter kom i nærheden af mig.

"Hør, William, hvad vil du vædde, at jeg rydder hele den bakke, førend folk endnu er færdige til rigtigt at begynde? Jeg er sulten som en hund!"

"Du skal få et stykke oksesteg og er stykke lammekød, når vi kommer hjem. Opfør dig blot, for min skyld, ordentligt her."

"Nå, lad gå, for din skyld; men hold mig borte fra de bakker, ellers kan jeg ikke svare for mig selv. Hold på mig, hvis ikke slås

jeg, som irlænderen sagde. Jeg vil gå hen og underholde mig med den lille gamle dame i den blå kjole og vende ryggen til disse skygger af madvarer."

Han satte sig ved siden af miss Caroline, som sikkert ikke ville have yndet at blive således beskrevet, og begyndte en alvorlig og temmelig stille samtale. Jeg prøvede på at være så behagelig som muligt for at udslette det uheldige indtryk, hans fortællinger havde foranlediget; men alle dem, jeg henvendte mig til, gjorde sig stiv ved min ankomst og opmuntrede mig ikke til at tale meget.

Under disse mine anstrengelser hørte jeg Caroline spørge Jack, om han ikke ville drikke et glas vin, og jeg så ham også straks efter skænke af noget, der lignede portvin; men i samme øjeblik tog han glasset fra sine læber, idet han udbrød: "Eddike, min sjæl!" Han foretrak ansigtet på den frygteligste måde, og miss Tomkinson kom ilende for at undersøge sagen. Det viste sig at være noget sort ribsvin, hvis tillavning hun var meget stolt af; jeg drak to glas af den for at indsmigre mig hos hende og kan bevidne, at den var sur. Jeg tror imidlertid ikke, at hun lagde mærke til mine bestræbelser i den retning; for hun var fordybet i at høre på Jacks undskyldninger for sit uheldige udråb. Med det mest alvorlige ansigt fortalte han hende, at han havde været medlem af et totalafholdenhedsselskab i så lang tid, at han kun havde et forvirret begreb om forskellen imellem vin og eddike, idet han navnlig havde afholdt sig fra det sidste, fordi det havde været to gange i gæring, samt at han havde antaget, det var lemonade, der blev ham budt, da han ellers ikke ville have rørt karaflen.

9

Da vi gik hjem, sagde Jack: "Du kan ikke tro, hvilke løjer jeg har haft med den lille blå dame. Jeg fortalte hende, at du tilskrev mig hver lørdag og fortalte mig ugens begivenheder – og hun troede alt." Han standsede for at le, for han kunne ikke gå og skoggerle på engang. "Og jeg sagde hende, at du var dødeligt forelsket" – nok en latter – "og at jeg ikke kunne få dig til at sige mig damens navn, men at hun havde lysebrunt hår – kort sagt, jeg tegnede efter naturen og gav en nøjagtig beskrivelse af hende selv. Endvidere sagde jeg, at jeg higede efter at se hende for at bede hende være barmhjertig imod dig, for du var i højeste grad frygtsom og undselig for damer." Han lo så længe, at jeg til sidst troede, han ville være styrtet om. "Tro mig, hun kunne gætte, hvem jeg mente, for det sørgede jeg vel for, og jeg sagde blandt andet, at du, på den mest poetiske måde, havde omtalt en plet på den udvalgtes kind, idet du nemlig havde ytret, at Venus havde knebet den ud af misundelse, fordi hun havde fundet en, der var mere elskværdig – o, hold på mig, eller jeg falder om; jeg er så udmattet af sult og latter – nuvel, jeg bønfaldt hende om at bede den ubekendte frelse dig, såfremt hun formåede at ane, hvem det var.

Jeg sagde endvidere, jeg havde vished for, at din ene lunge var gået bort efter en livligere kærlighedshistorie, og at jeg ikke kunne svare for den anden, hvis denne dame også var grusom. Hun talte om en respirator; men jeg svarede, at det ville være meget fortræffeligt for den tiloversblevne lunge, men ville den

læge et knust hjerte? Jeg talte virkelig særdeles smukt, for jeg har nemlig fundet ud af veltalenhedens hemmelighed; den består i at tro det, man siger, og jeg anvendte dette på mig selv ved levende at sætte mig ind i den tanke, at du var gift med den lille dame i blåt."

Vred, som jeg havde været, kunne jeg dog til sidst ikke bare mig for at le; hans uforskammethed var uimodståelig.

Mrs. Rose var kommet hjem, og havde begivet sig til sengs; han og jeg sad ved vor oksesteg og grog til klokken to om morgenen.

Han sagde, at jeg havde erhvervet mig en vis katteagtig færdighed i at liste mig om i værelset og mjave eller spinde, eftersom mine patienter var syge eller friske. Han efterabede mig og bragte mig til at le ad mig selv. Tidligt den næste dag tog han bort igen.

Mr. Morgan kom ved sit sædvanlige klokkeslæt; han og Marshland ville aldrig kunne være kommet ud af det sammen, og det ville have smertet mig at se to af mine venner foragte hinanden.

Han var i slet lune, men, med sin almindelige forekommenhed imod damerne, glattede han rynkerne i sin pande ved synet af mrs. Rose, beklagede, at kan ikke havde set sig i stand til at deltage i miss Tomkinsons selskab, hvorved han følgelig heller ikke havde set hende under forhold, hvor hun naturligvis måtte tage sig ud til sin fordel. Da vi imidlertid var blevet alene, sagde han:

"Der var bud fra mrs. Munton efter mig i morges – det gamle tilfælde. Må jeg spørge, hvad det er for en historie, hun fortæller mig om – kort sagt, om fængsel? Jeg håber, hun har taget lidt

fejl, og at De ikke har været – at det er et grundløst rygte." Han kunne ikke udtale det: "At De ikke har været tre måneder i Newgate."

Jeg brast i latter; fortællingen var i sandhed vokset som en champignon. Mr. Morgan så meget alvorlig ud. Jeg sagde ham alt; men hans ansigt opklaredes ikke.

"Jeg tvivler ikke på, at De handlede rigtigt, men ordet har en skurrende lyd. Af Deres lystighed i dette øjeblik antog jeg, at der ikke var spor af sandhed i det hele – det er der uheldigvis."

"Jeg har kun opholdt mig en nat i en politiarrest, og jeg ville atter gå der i samme anledning."

"Meget kæk tanke – ganske som Don Quixotes; men indser De ikke, at De lige så godt kunne have været på galejerne?"

"Nej, jeg gør ikke!"

"Tro mig, om føje tid er historien blevet udlagt således. Men vi vil ikke forudsige noget ondt. *Mens consia recti* er, som De ved, hovedsagen. Hvad jeg egentlig beklager er, at der måske vil hengå nogen tid, før vi kan overvinde den fordom, som dette kan opvække imod Dem. Imidlertid vil vi ikke dvæle ved det. *Mens consia recti!* Tænk ikke mere på det."

Det var klart, at han beskæftigede sig meget med det.

10

To eller tre dage før denne begivenhed havde jeg fået en indbydelse til middag hos Bullocks til første juledag. Mrs. Rose skulle tilbringe hele ugen hos sine venner i den by, hvor hun tidligere havde boet, og jeg var glad ved at blive optaget i en familie og komme sammen med mr. Bullock, som jeg forestillede mig at være en jævn, godmodig mand.

Men om tirsdagen før juledag kom der bud fra præsten, om jeg ville gøre ham den fornøjelse at spise hos ham; jeg ville kun træffe hans egen familie og mr. Morgan. "Kun hans egen familie!" Den var på vej til at blive hele verden i mine tanker. Jeg var i højeste grad opbragt på mig selv for straks at have svaret ja til Bullocks og følgelig dømt mig selv til at sidde der med den ubehøvlede mand, med konen, der havde en fordringsfuld mine, og datteren, hvis udtryk betegnede alt andet end vid. Jeg overtænkte sagen nøjere. Nej! det gik ikke an at have en heftig hovedpine, som forhindrede mig i at gå derhen, hvor jeg ikke ønskede at komme, mens den lod mig have frihed til at begive mig til det sted, som min hu stod til. Det eneste, jeg kunne gøre, var at slutte mig til præstens døtre efter gudstjenesten og gå en lang spadseretur med dem. De var meget stille, skønt ikke just sørgmodige; det var klart, at deres tanker dvælede hos Walter.

Vi gik gennem et buskads, i hvilket en del stedsegrønne træer var plantet som ly for vildtet. Sneen dækkede jorden, men himlen var ren og klar, og solen skinnede på de blanke blade.

Lizzie bad mig plukke sig nogle af de glinsende røde bær og begyndte en sætning med:

"Kan De erindre" – da Ellen sagde: "Tys!" og så hen mod Sophy, som gik lidt afsides og græd sagte. Der var øjensynligt en eller anden forbindelse imellem Walter og bærrene, for Lizzie kastede dem bort, så snart hun så søsterens tårer. Vi kom snart efter til en stente, der førte til en åben mark, som til dels var dækket med tjørnebuske. Jeg hjalp de små piger over og fik dem til at løbe ned over marken, mens jeg tog Sophys arm i min, og, skønt jeg ikke formåede at tale, tror jeg dog, hun vidste, at jeg følte med hende. Jeg kunne næppe sige farvel, da vi kom til præstegården; det forekom mig, som om jeg burde gå ind og tilbringe dagen med hende.

11

Jeg gav mit slette lune luft ved at komme for sent til mrs. Bullock. Der var en eller to skrivere, som herren var meget nedladende mod. Mrs. Bullock var smykket med en ualmindelig pragt, hvorimod datteren var simplere end ellers og havde sandsynligvis fået en gammel kjole på, for jeg hørte fruen sige, at hun altid så forfærdelig ud. Den dag begyndte jeg at formode, at moderen ikke ville tage sig meget nær, om jeg forelskede mig i steddatteren. Atter blev jeg anvist plads ved hendes side, og da de små kom ind i stuen til desserten, blev jeg gjort opmærksom på, hvor meget hun holdt af børn, og hendes ansigt blev virkelig også mildere, da et af dem gik hen til hende og kælede for kende; men i samme øjeblik, som hun hørte moderens lydelige hvisken, vendte det mørke udtryk tilbage igen, ja, hun så endog vred ud, og hun var særdeles modvillig og muggen, da hun efter bordet blev anmodet om at synge. Mrs. Bullock vendte sig om til mig:

"Nogle unge damer vil ikke synge, med mindre en herre beder dem om det." – Hun talte i en meget misfornøjet tone. "Hvis De henvender Dem til Jemima, synger hun sandsynligvis. Det er klart, at hun ikke vil for at gøre mig en tjeneste."

Jeg formodede, at sangen, når vi endelig fik den at høre, ikke ville være synderlig bevendt, jeg gjorde imidlertid min skyldighed og gik med min anmodning til den unge dame, der sad i en krog af stuen. Hun så op på mig med øjnene fulde af tårer og sagde i en bestemt tone, som jeg, hvis jeg ikke havde

set hendes øjne, skulle have antaget at være lige så gnaven som hendes moders: "Nej, Jeg vil ikke!" Derpå rejste hun sig og forlod værelset. Jeg ventede, at fruen ville have holdt et foredrag over hendes opsætsighed, men i stedet for begyndte hun at fortælle mig om de penge, der var blevet anvendt på hendes opdragelse, og beregnede, hvad hver enkelt færdighed havde kostet.

"Hun var undselig," sagde hun; "men meget musikalsk. Hvor end hendes tilkommende hjem skulle blive, ville man ikke savne musik der." Hun fortsatte at rose hende, til jeg næsten kom til at hade denne. Hvis de troede, det var min hensigt at ægte den store, klodsede pige, tog de fejl.

Mr. Bullock trådte ledsaget af skriverne ind i stuen; han medbragte Liebig og kaldte på mig.

"Jeg forstår mig en del på agerdyrkningskemi," sagde han, "og har udført mine teorier i praksis, dog, må jeg tilstå, uden synderligt held indtil dato. Men disse usammenhængende breve forvirrer mig lidt. Jeg formoder, der må være ment noget med dem, ellers ville jeg sige, det var noget smøreri at sætte dem i bogen."

"Mig forekommer det, at de giver det hele et meget fattigt udseende," sagde mrs. Bullock, som nærmede sig til os. "Jeg har arvet noget af min afdøde faders smag for bøger, og jeg må sige, at jeg ynder tydeligt tryk, en bred margin og et smukt bind. Min fader afskyede afveksling; hvor ville han ikke have korset sig over nutidens godtkøbslitteratur! Han brød sig ikke om mange bøger, men han ville have tyve udgaver af dem, han havde, og indbindingen kostede mere end bøgerne selv, skønhed var alt for ham. Han ville ikke have ejet Deres Liebig,

mr. Bullock, og hverken selve genstanden, det simple tryk eller den simple udstyrelse af bogen ville have passet sig for ham."

"Gå du hen og lav te, min pige og lad mr. Harrison og mig tale lidt sammen om disse forskellige gødningsmidler."

Vi gav os i samtale, og jeg forklarede ham om de anvendte tegn samt de kemiske sammensætninger. Endelig sagde han: "Doktor, De giver mig for stærk en dosis på engang. Lad os få et lille kvantum ind skefuldvis, det er teknisk, som mr. Morgan ville sige. Når De har tid, da aflæg mig af og til et besøg og giv mig undervisning i min ABC. Af alt, hvad De har sagt, kan jeg kun erindre, at O betyder oxygen og K kulstof, og jeg ser, at man først må lære at kende disse fordømte tegn, før man kan have nytte af Liebig."

"Vi spiser til middag klokken tre," sagde fruen. "Der vil altid være en plads til mr. Harrison. Bullock! indskrænk ikke din indbydelse til om aftenen!"

"Ja, ser du, jeg får mig jo altid en lur efter bordet og kan i den tid følgelig ikke lære kemi."

"Vær ikke så egenkærlig, men betænk den fornøjelse, som Jemima og jeg kunne have af mr. Harrisons selskab."

Jeg gjorde ende på sagen ved at sige, at jeg stundom om aftenen skulle se ind og give mr. Bullock underretning om flere af disse genstande, men at mine pligter stedse optog min tid hele formiddagen.

Jeg kunne godt lide ham. Han var ligefrem og forstandig, og det var sandelig en lettelse at træffe sammen med en mand efter dagen igennem kun at have nydt kvindeligt selskab.

12

Den næste morgen mødte jeg miss Horsman.

"Nå, De spiste hos Bullocks i går, mr. Harrison? Jeg hører, det var aldeles et familieselskab. De er fuldkommen indtaget i Dem og Deres kemiske kundskaber; det sagde mr. Bullock mig netop nu i Hodgsons butik. Frøkenen er en net pige, hvad mr. Harrison?" Hun betragtede mig skarpt, og hvad jeg så end tænkte, kunne jeg kun svare bekræftende. "Og en net lille formue oven i købet – tre tusind pund sterling, efter hendes egen moder."

Hvad brød jeg mig om det! For mig måtte hun gerne have haft tre millioner. Jeg var dog begyndt at tænke en del over penge, men rigtignok ikke i forbindelse med hende, eg havde netop opgjort vore bøger, så at jeg havde regningerne færdige til at sende ud ved nytårstid, og jeg havde grundet på, hvorvidt præsten ville anse mig værdig til at tænke på Sophy, når jeg havde en årlig indtægt af tre hundrede pund og udsigter til forøgelse. At tænke på hende kunne jeg rigtignok ikke lade være med, men jo mere jeg forestillede mig, hvor god, elskværdig og smuk hun var, jo mere følte jeg, at hun burde have en bedre stilling, end den, jeg kunne byde hende. Desforuden havde min fader en butik, og jeg vidste, at præsten havde en vis agtelse for god familie.

Jeg besluttede at passe mine forretninger på det nøjagtigste; jeg var så høflig som muligt mod alle, og jeg ødelagde skyggen på min hat ved idelig at tage den af og på.

Jeg passede på hvert glimt af Sophy. Endnu er jeg til overflod forsynet med handsker, som jeg købte for at skaffe mig et ærinde i den butik, hvor jeg så hendes sorte kjole. Jeg købte store masser af salep og kunne til sidst ikke holde ud at spise de evige salepbuddinger, som mrs. Rose opvartede med. Jeg spurgte hende, om hun ikke kunne lave brød af det, men det mente hun ville blive for bekosteligt. Så gav jeg mig til at købe sæbe, og jeg tror, at den artikel forbedres ved at ligge.

13

Jo mere jeg lærte mrs. Rose at kende, jo mere kom jeg til at holde af hende. Hun var blid og godmodig, og vi levede stedse i fortræffelig forståelse. En eller to gange tror jeg, at jeg sårede hende ved at afbryde hendes lange fortællinger om mrs. Rose. Men jeg opdagede, at hun ikke syntes at tænke fuldt så meget på ham, når hun havde tilstrækkeligt at foretage sig; jeg ytrede i den anledning lyst til at få nye skjorter syet, og ved at udtænke, hvorledes disse bedst skulle tilskæres og sys, glemte hun ham i nogen tid. Endnu mere behagede hun mig ved sin opførsel, da hun fik en arv efter sin ældre broder. Jeg ved ikke, hvor stort beløbet var, dog var det langtfra ringe, og hun kunne særdeles godt have ført hus for det på egen hånd; hun sagde imidlertid til mr. Morgan, som senere fortalte mig det, at hun ville vedblive at bo sammen med mig, da hun havde hele en søsters interesse for mig.

Miss Tyrell, "den unge dame fra landet", vendte efter helligdagene tilbage til miss Tomkinson. Da hun havde en sygdom i halskirtlerne, som forårsagede, at de ofte måtte toucheres med helvedssten, kom jeg ofte for at se til hende. Jeg blev da stedse modtaget af miss Caroline, som underholdt mig, efter at jeg havde været inde hos min patient. En dag underrettede hun mig om, at hun troede at have en svaghed i hjertet, hvorfor det ville være hende kært, om jeg næste gang ville tage mit stetoskop med. Jeg gjorde det naturligvis, og mens jeg lå på knæ for hende og lyttede til hendes pulsslag,

trådte en af de unge damer ind i stuen. Denne sagde: "O, Gud! Jeg vidste ikke – jeg beder om forladelse," og ilede ud. Miss Carolines hjerte fejlede intet af betydning; dets slag var måske lidt svage, sandsynligvis på grund af en almindelig mathed. Da jeg gik ned, så jeg to eller tre piger stikke hovederne ud af den halvåbne skoledør. De lukkede den straks efter, og jeg hørte dem le. Da jeg næste gang kom, tog den ældre miss Tomkinson imod mig.

"Det lader ikke til, at det har synderlig fremgang med miss Tyrells hals. Forstår De tilfældet, mr. Harrison – eller skal vi søge yderligere hjælp? Mr. Morgan kender det rimeligvis bedre."

Jeg forsikrede hende, at det var den simpleste ting af verden, at det stedse medførte en svækkelse i helbredet, og at vi nu foretrak at virke gennem hele systemet, hvilket i øvrigt var en langsom fremgangsmåde. Endvidere sagde jeg, at det lægemiddel, den unge pige fik, utvivlsomt ville afhjælpe ondet, selv om dette ikke kunne ske hurtigt. Hun bøjede hovedet og sagde: "Det er muligt, at De har ret; dog tilstår jeg, at jeg har mere tiltro til lægemidler, hvis virkninger man kan spore."

Hun syntes at vente, at jeg skulle sige hende noget; da jeg imidlertid intet havde at meddele hende, gik jeg naturligvis. På en eller anden måde lykkedes det altid denne dame at få mig til at føle mig meget ubetydelig, og hun anvendte navnlig det middel, at bide mig af, når jeg talte. Hver gang jeg forlod hende, måtte jeg trøste mig med at sige til mig selv: "Skønt det behager hende at modsige dig, er det dog ikke afgjort, at hun har ret;" eller også opfandt jeg gode svar, til hvad hun havde sagt, hvis jeg blot havde benyttet dem i rette tid. Men ærgerligt var det, at

jeg aldrig havde åndsnærværelse til at anvende dem, når jeg havde brug for det.

14

I det hele gik alt såre vel. Omtrent på denne tid fik jeg mr. Holdens arv, og jeg følte mig ligefrem rig. Jeg syntes, at man med fem hundrede pund måtte kunne møblere huset, når mrs. Rose gik bort, og Sophy kom. Jeg var også glad ved tanken om, at Sophy mærkede den forskel, der var i mit væsen, når jeg talte med hende og underholdt mig med enhver anden, og at hun som en følge deraf var tilbageholden, uden at være misfornøjet over det. Alt så så smilende ud, at jeg syntes at have vinger i stedet for fødder. Vi havde mange forretninger uden dog at have farlige tilfælde. Min arv blev indbetalt til mr. Bullock, som var lidt bankier foruden prokurator. Til gengæld for hans råd om at anbringe pengene, hvilket jeg i forbigående sagt ikke fulgte, da jeg havde en morsommere om end mindre indbringende plan i hovedet, gik jeg jævnligt til ham for at lære ham agerdyrkningskemi. Jeg var så fornøjet over Sophys rødmende kinder, der lyste mig i møde ved min ankomst i præstegården, at jeg fik lyst til at gøre alle andre lige så fornøjede, som jeg selv var. Efter mrs. Bullocks almindelige indbydelse begav jeg mig en dag uventet derhen; men der blev i den anledning foretaget så mange slet skjulte tilberedelser, at jeg aldrig gentog det. Hendes lille dreng kom ind og spurgte med lydelig stemme fra kokkepigen:

"Om det var den herre, for hvem hun skulle tage det bedste porcelæn frem?"

Jeg gav mig udseende af at være døv, men besluttede på samme tid ikke at gå der oftere. Imidlertid blev miss Bullock og jeg efterhånden venskabeligt sindede imod hinanden. Vi fandt ud af, at vi gensidigt ikke kunne lide hinanden og var tilfredse med opdagelsen. Hvis der er noget godt i folk, er denne uvilje en meget god begyndelse til venskab, for enhver god egenskab kommer naturligt og langsomt til syne og forårsager en behagelig overraskelse. Jeg mærkede, at hun havde følelse og endog var godmodig, når hun ikke ophidsedes ved stedmoderens bestræbelser efter at vise hende frem til sin fordel. Men hun surmulede hele timer efter dennes fornærmende ros over hendes fortrin, og aldrig har jeg været vidne til en forbitrelse som hendes, da hun en dag uforvarende trådte ind i værelset, hvor mrs. Bullock netop var i færd med at give mig en beretning om alle de friere, hun havde haft.

Ved følelsen af at besidde min arvede formue blev jeg næsten ødsel. Jeg sværmede rundt i landet for at finde en prægtig kamelia-buket, som jeg sendte Sophy på St. Valentins dag. Jeg vovede ikke at tilføje en linje, men jeg ønskede, at blomsterne kunne tale og fortælle hende, hvor højt jeg elskede hende.

Jeg aflagde samme dag besøg hos miss Tyrell. Miss Caroline var mere undselig og affekteret end ellers og gjorde mange hentydninger til dagen.

"Mener De, at de høfligheder, man beviser folk på denne dag, har nogen særlig betydning, mr. Harrison?" spurgte hun i en smægtende tone. Jeg tænkte på mine blomster, og hvorledes jeg havde ladet mit hjerte følge med dem, idet jeg overgav dem til Sophys varetægt, hvorfor jeg svarede, at man ofte kunne tage

anledning af dagen til at antyde følelser, som man ikke turde udtrykke.

Senere erindrede jeg, hvorledes hun gjorde sig umage for at vise mig et valentinsbrev, efter at miss Tyrell havde forladt værelset, uden at jeg lagde synderligt mærke til det dengang; for min tanke var hos Sophy.

Det skete netop på denne dag, at John Brouncker, gartneren, der passede alle vore små haver, faldt ned og beskadigede sit håndled meget slemt.

(Jeg giver dig naturligvis ikke her enkelthederne ved dette tilfælde, da de, på grund af deres mere videnskabelige natur, ikke kan have interesse for dig! Er du imidlertid nysgerrig efter at erfare dem, vil du finde dem i "The Lancet" for august det år.)

Vi holdt alle af John, og det var ligesom et uheld havde ramt byen, navnlig da haverne trængte hårdt til pleje. Både mr. Morgan og jeg gik straks hen til ham. Det var et højst farligt sted, og hans kone og børn græd bitterligt, ligesom han selv svævede i frygt for at miste sit arbejde. Han bad os om at foretage noget, der hurtigt kunne helbrede ham, idet han nemlig ikke havde råd til at ligge på den lade side med seks børn, som var afhængige af ham for deres underhold. Vi udtalte os ikke i hans nærvær, men vi antog begge, det var nødvendigt at armen – det var den højre – blev sat af. Da vi kom ud af hytten, drøftede vi sagen, og mr. Morgan tvivlede ikke på, at det måtte ske. Ved middagstid gik jeg tilbage til den stakkels fyr, han havde feber og var ængstelig til mode. Han havde opfanget enkelte af mr. Morgans udtryk om morgenen og havde gættet, hvad vi havde i sinde.

Han bad sin kone gå ud af stuen og henvendte sig til mig alene.

"Jeg ville hellere have det gjort af med livet på en gang end miste min arm og falde min familie til byrde. Jeg frygter ikke for døden, og jeg kan ikke udholde at blive krøbling og spise deres brød uden selv at kunne tjene noget."

Tårerne stod i hans øjne. Jeg havde hele tiden svævet i uvished om, hvorvidt en amputation var uundgåelig nødvendig. Jeg kendte til de nyere behandlingsmåder, hvorimod mr. Morgan, som var ældre, altid havde kniven på rede hånd, som skik var i hans tid; jeg gav imidlertid den arme mand lidt håb.

Om eftermiddagen mødte jeg mr. Bullock, "Nå, jeg hører, De skal forsøge Dem med en amputation i morgen. Stakkels John Brouncker! Jeg har hyppigt sagt ham, at han ikke var forsigtig nok med sine stiger. Mr. Morgan er ganske ivrig, han bad mig være til stede for at se, hvor godt en mand fra London kan udføre en slig forretning, og han forsikrede mig, at han var forvisset om, De ville skille Dem mesterligt fra det. Men jeg betakkede mig for den slags syn."

Den kraftige mr. Bullock blev lidt blegere ved tanken.

"Det er mærkværdigt, hvorledes en læge betragter disse ting. Der er nu mr. Morgan, som altid har været så stolt af Dem, som om De kunne have været hans egen søn. Han gnider sig ligefrem i hænderne af glæde ved at forestille sig kronen på Deres ære. Han fortalte mig netop, at han vidste, hvorledes han selv altid havde været for nervøs til at kunne udføre sådanne forretninger med den behørige sikkerhed, og at han derfor havde foretrukket at sende bud til Chesterston efter White.

Men nu kunne enhver, som lystede det, pådrage sig et alvorligt tilfælde, for De var altid ved hånden."

Jeg gjorde mr. Bullock opmærksom på, at vi muligvis kunne undgå en amputation; hans sind var imidlertid så opfyldt af tanken om det, at han ikke ville lytte til mig. Hele byen var fuld af det, og der er det gode ved en lille by, at samme begivenhed beskæftiger alle og enhver. Selv miss Horsman standsede mig for at spørge til John; men hun dæmpede min iver for at frelse armen.

"Hvad familien angår, da skal vi sørge for den. Og tænk, hvilken ypperlig lejlighed for Dem til at træde frem."

Det lignede hende fuldkommen – altid rede med sine ondskabsfulde bemærkninger og egennyttige bevæggrunde.

Mr. Morgan hørte på mit forslag om den måde, jeg ville behandle gartneren på, i det håb derved muligvis at lade ham beholde sin arm.

"Jeg er ikke af samme mening," sagde han. "Det gør mig ondt, men jeg er fuldstændig uenig. Deres gode hjerte bedrager Dem her; der er intet spørgsmål om, at amputationen må finde sted, og den kan ikke udsættes længere end til i morgen tidlig efter mine anskuelser. Jeg har indrettet mig således, at jeg er fri, og jeg vil med fornøjelse være Deres medhjælper. Der var en tid, da jeg ville have været stolt af at pådrage mig hovedforretningen, men en lille skælven i min arm gør mig uduelig til det."

Jeg fremsatte alle mine grunde for ham, men han var genstridig, han havde også pralet så meget af min duelighed som kirurg, at han var uvillig til at lade en lejlighed, hvorved jeg kunne udfolde denne, gå tabt. Han kunne ikke se, at der fordredes mere duelighed til at frelse armen, og på den tid stod

det heller ikke mig klart. Jeg blev opbragt over, hvad jeg antog for en gammeldags smålighedsånd, og jeg blev urokkelig ved min beslutning om at følge mine egne anskuelser. Vi skiltes koldt fra hinanden, hvorefter jeg straks gik til John Brouncker for at meddele ham min overbevisning om, at jeg kunne helbrede ham, hvis han ville nægte at lade sig amputere. Da jeg, forinden jeg trådte ind til ham, søgte at berolige mig lidt, måtte jeg tilstå, at der var fare for, at en kæbekrampe ville indfinde sig; dog, efter at jeg på det omhyggeligste havde vejet, hvad der kunne siges for og imod sagen, følte jeg mig forvisset om, at min behandlingsmåde ville være den bedste.

Han var en fornuftig mand, og jeg underrettede ham derfor om den meningsforskel, der var mellem mr. Morgan og mig. Jeg sagde ham, at det vel ville være til en vis grad farligt ikke at amputere armen, men at jeg ville gøre mit bedste for ham, og jeg håbede, det skulle lykkes mig at bevare den.

"Med Guds hjælp!" svarede han med en højtidelig stemme, og jeg bøjede mit hoved. Jeg holder i almindelighed ikke af hyppigt at tale om, hvor meget jeg antager, at det heldige udfald af mine bestræbelser afhænger af en højeres bistand, men jeg var glad ved dette Johns udråb, fordi det viste ham at være i besiddelse af et roligt, tillidsfuldt hjerte og fra den stund havde jeg det bedste håb.

Vi blev enige om, at han skulle sige mr. Morgan årsagen til, at han ikke ønskede at underkaste sig operationen, idet han nemlig stolede på min mening. Jeg på min side besluttede at tage min tilflugt til enhver bog, hvori jeg kunne finde bekræftelse på mit udsagn, og om muligt at overtyde mr. Morgan om, at jeg havde ret. Jeg erfarede senere, at han

uheldigvis havde mødt miss Horsman i det tidsrum, der var forløbet, indtil jeg atter traf ham i hans hus, og hun havde på en temmelig tydelig måde givet ham at forstå, at jeg "uden tvivl af gode grunde" nægtede at udføre operationen. Hun havde hørt, at de medicinske studenter i London ikke just udmærkede sig ved deres flittige besøg på hospitalerne; hun kunne jo muligvis tage fejl, dog kunne hun ikke nægte, at hun troede, John Brouncker måske var lige så godt tjent med ikke at blive amputeret af – hm. Fulgte der ikke stundom koldbrand efter en amputation? Han havde rimeligvis, når alt kom til alt, kun et valg mellem dødsmåder!

Dette var gået mr. Morgan nær til hjerte, og desforuden har jeg formodentlig ikke henvendt mig til ham med behørig agtelse, da jeg var i en oprørt sindsstemning. Vi blev kun mere og mere vrede på hinanden, skønt jeg til hans ros må sige, at han var høflig i den alleryderste grad, for han nærede den formening derved at kunne skjule sin harme og skuffelse. Han forsøgte imidlertid ikke at skjule sin ængstelse for den stakkels John, og jeg begav mig hjem, træt og modfalden. Jeg tillavede og bragte alt, hvad der var nødvendigt, til den syge og lovede at vende tilbage ved daggry, skønt jeg gerne var blevet der hele natten, hvis jeg ikke havde frygtet derved at forurolige ham. Jeg gik altså hjem og besluttede at blive oppe for at studere behandlingsmåder i lignende tilfælde.

Mrs. Rose bankede på døren. – "Kom ind!" sagde jeg ærgerligt.

Hun sagde, at hun vidste, der hele dagen havde ligget mig noget på sinde, og hun kunne ikke gå til ro uden først at have spurgt mig, om hun ikke kunne gøre noget for mig. Hun var

god og venlig, og jeg kunne ikke undlade at sætte hende lidt ind i sagen. Hun lyttede opmærksomt til mig, hvorfor jeg trykkede hende varmt i hånden og syntes, at selv om hun måske ikke var særdeles klog, opvejede hendes gode hjerte dog rigeligt et dusin skarpe, ukærlige, ondskabsfulde folk som miss Horsman.

Da jeg i dagningen atter gik hen til hytten, mødte jeg Johns kone, som lod til hellere at ville have sin mand under mr. Morgans behandling end under min; hun gav imidlertid underretning om, hvorledes han havde tilbragt natten, hvilket var så vel, som jeg havde turdet håbe, og min egen undersøgelse bekræftede også, at han ikke havde det dårligere.

Senere på dagen besøgte mr. Morgan og jeg ham i forening, og han sagde, hvad vi var blevet enige om, hvorefter jeg ligeledes åbenbarede denne, at han ifølge mit råd nægtede at underkaste sig operationen. Mr. Morgan svarede intet, førend vi havde forladt huset; derpå sagde han:

"Fra nu af anser jeg sagen for at ligge aldeles i Deres hænder; husk blot, at den stakkels fyr har kone og seks børn. Hvis De skulle gå over til min anskuelse, vil jeg blot lade Dem vide, at der, ligesom tidligere, kan blive sendt bud efter White til at udføre operationen."

Nå, han troede altså, at jeg nægtede at sætte armen af, fordi jeg ikke antog mig for duelig til at gøre det selv. – Meget vel. – Jeg var i høj grad ærgerlig til mode.

En time efter fik jeg en seddel af følgende indhold:

Kære ven!
Jeg vil tage alle sygebesøgene i dag, for at De kan have hele Deres opmærksomhed henvendt

på Brouncker, hvis tilstand jeg anser for meget betænkelig.

Deres

J. Morgan.

Det var venligt af ham, og så snart jeg kunne, vendte jeg tilbage til Johns hytte. Mens jeg opholdt mig i det inderste værelse, hørte jeg stemmer udenfor; det var de to misses Tomkinson, der var kommet for at spørge til hans befindende. Miss Tomkinson trådte ind i det ydre værelse og var tydeligvis beskæftiget med at snuse omkring. Mrs. Brouncker sagde til hende, at jeg var inde i stuen, og der agtede jeg sandelig også at forblive, til de var borte.

"Hvad er det for en ubehagelig lugt?" spurgte miss Tomkinson. "Jeg er bange for, at du ikke er renlig. Ost! – Ost i dette skab! Ja, så er det intet under, at her lugter stygt. Ved du ikke, hvor nøjeregnende du må være med renlighed, når der er sygdom i huset?"

Konen var i det hele særdeles renlig, og disse bemærkninger sårede hende. – "Jeg kunne ikke forlade John i går for at passe huset, og Jenny satte alt til side, efter at vi havde spist; men hun er kun otte år."

Miss Tomkinson var øjensynligt ikke tilfreds med dette; for jeg kunne høre hende blive ved på samme måde.

"Nykærnet smør! Det må jeg rigtignok sige! Ved du, at jeg ikke engang spiser nykærnet smør på denne tid af året? Og hvor kan du da komme ud af det med en sådan ødselhed?"

"De må undskylde," svarede denne, "men frøkenen ville vistnok finde det besynderligt, om jeg ville tage mig slige

friheder i Deres hus, som De nu gør i mit."

Jeg ventede at høre et vredt svar, men ingenlunde; miss Tomkinson holdt af åbenhjertighed. Den eneste, hun tillod at sige andet end sin oprigtige mening, var søsteren.

"Ja, det er sandt; men du må ikke blive fornærmet over et råd, og nykærnet smør er en overdådighed på denne tid af året. Du er imidlertid en god kone, og jeg kan godt lide John; send Jenny hen til mig for at hente noget suppe, så snart han må spise det. Kom Caroline, vi skal videre."

Men denne sagde, at hun var træt og ville hvile sig, indtil hendes søster kom tilbage; jeg måtte altså i nogen tid forblive i fængsel. Efter at være blevet alene med konen, sagde hun:

"Du må være blevet såret ved min søsters kolde væsen, men hun har et godt hjerte, selv om hun ikke viser så megen deltagelse, og hun kan ikke sætte sig ind i den sindsstemning, som en forgudet ægtefælles sygdom medfører." Jeg kunne høre det dybe medfølende suk, der ledsagede denne tale.

Konen svarede: "Nej, frøken! jeg forguder ikke min ægtefælle. Så stor en synd vil jeg ikke begå."

"Gudbevares! Du antager da ikke dette for synd? Hvad mig angår, da ville jeg, hvis – jeg ville forgude, tilbede ham."

Jeg mente, at hun ikke behøvede at opstille så urimeligt et tilfælde. Men den standhaftige kone fortsatte: "Jeg håber, at jeg kender mine pligter bedre, og at jeg ikke for intet har lært den hellige skrift – jeg ved, hvem jeg bør tilbede!"

Hendes små børn kom netop nu løbende ud, sandsynligvis smudsige. Og nu skinnede Carolines virkelige karakter igennem. Hun tiltalte dem hårdt, spurgte dem, om de, små grise som de var, ikke havde lært bedre manerer, end at gnide

sig op ad hendes silkekjole, så blev hun atter mild og var næsten sukkersød. Da den ældre søster vendte tilbage for at hente hende, ledsaget af én, på hvis blotte stemme jeg straks kunne høre, at det ikke kunne være nogen anden end Sophy.

Hun sagde ikke meget, men hvad hun sagde, og måden, hun talte på, var deltagende i allerhøjeste grad. Hun var kommet for at tage de fire små med sig til præstegården, for at de ikke skulle være moderen i vejen; de to ældste kunne gå hende til hånde hjemme. Hun tilbød sig at vaske deres hænder og ansigter, og, da jeg trådte ud fra det indre værelse, fandt jeg hende siddende med en buttet dreng, hvis ansigt var smilende og blussende, og som legede med hendes hvide, våde hånd, da hun vaskede ham. Netop som jeg kom, sagde hun: "Så, Jemmy, nu, da du er så ren og pæn, kan jeg kysse dig."

Hun rødmede ved at se mig. Jeg holdt af at betragte hende, hvad enten hun talte eller tav; nu var hun tavs, og jeg priste hende så meget højere for det. Jeg sagde konen besked og skyndte mig for at indhente Sophy og børnene; men de var formodentlig gået om ad smågaderne, for jeg kunne ikke øjne dem.

Jeg var ængstelig for John, og om aftenen indfandt jeg mig atter. Miss Horsman havde været der; jeg tror, at hun virkelig var god imod de fattige, men hun kunne ikke undgå altid at efterlade et ubehageligt indtryk overalt, hvor hun gik. Her havde hun forskrækket mrs. Brouncker for sin mands tilstand og uden tvivl udtalt sin mistillid til min dygtigked, for jeg blev modtaget med:

"O, vil De ikke lade mr. Morgan sætte armen af, jeg skal aldrig tænke ilde om Dem, fordi De ikke kunne gøre det."

Jeg gjorde hende forståeligt, at min ulyst til at foretage operationen ikke hidrørte fra en mangel på tiltro til mine egne kræfter, men at jeg ville søge at bevare armen, i overensstemmelse med hendes mands ønsker.

"Gud velsigne ham, han er bekymret over ikke at kunne tjene noget til vort underhold; men jeg ville arbejde, så meget det stod i min magt, og det ville børnene også gøre; vi ville være stolte af at kunne gøre dette for ham. Og, som miss Horsman siger, det er langt bedre at beholde ham med kun en arm end at have ham liggende på kirkegården –"

"Pokker i vold med miss Horsman!" sagde jeg.

"Mange tak, mr. Harrison!" lød hendes velbekendte stemme bagved mig. Mørkt som det var, havde hun begivet sig ud for at bringe noget gammelt linned til konen; for, som jeg tidligere anførte, hun var god mod de fattige i Duncombe.

"Jeg beder om forladelse" – for jeg var virkelig bedrøvet over at have sagt dette, eller rettere over, at hun havde hørt det.

"Der er aldeles ingen anledning til at gøre undskyldninger," sagde hun, idet hun knejsede og kneb læberne sammen, hvorved hendes mund fik ligesom et giftigt udtryk.

John kom sig ret godt, men faren for, at stivkrampe skulle indfinde sig, var naturligvis endnu ikke forbi. Forinden jeg gik bort, bønfaldt hans kone mig om at sætte armen af; hun vred hænderne i sin fortvivlelse. "For Guds skyld, skån hans liv, mr. Harrison!"

Miss Horsman var til stede, hvilket just ikke var så behageligt; jeg tænkte imidlertid på den magt, som lå i min hånd til at frelse armen, og som jeg bestemt troede at besidde, og jeg var ubevægelig.

Du kan ikke gøre dig nogen forestilling om, hvilken beroligende virkning mrs. Roses deltagelse havde på mig. Hun forstod jo rigtignok ikke et ord af sagens beskaffenhed, da jeg forklarede hende den, skønt hun lyttede med interesse til min beskrivelse af hans tilfælde og tav stille, hvilket lod mig tro, at hun havde opfattet en del af det. Men så snart hun begyndte at tale, opdagede jeg af hendes bemærkning, at jeg havde taget fejl.

"Det er skinnebenet, De vil søge at bevare – jeg ser fuldkommen vel, hvor vanskeligt dette vil blive. Min salig mand havde et aldeles lignende tilfælde, og jeg erindrer, hvor ængstelig han var; men De må ikke være for bekymret, min kære mr. Harrison. Jeg er overbevist om, at alt vil gå godt."

Jeg vidste, at hun ikke havde noget at begrunde denne sin forsikring på, men den trøstede mig ikke desto mindre.

Som det gik, skred dog Johns helbredelse så godt frem, som jeg kunne have håbet det, selv om det naturligvis varede længe, før han til fulde kunne genvinde sine kræfter, og søluften forekom mig at være så uundgåelig nødvendig for det, at jeg med taknemmelighed modtog mrs. Roses tilbud om at sende ham til Highport for en fjorten dage eller tre uger. Hendes ædelmodighed i denne sag lod mig endnu mere end ellers ønske at vise hende agtelse og opmærksomhed.

15

Omtrent på denne tid skulle der være auktion i Ashmeadow, et smukt hus, der lå i omegnen af Duncombe. Vejen var kun en spadseretur, og foråret lokkede mange folk, hvis hensigt det ikke var at købe, men som havde lyst til at se skovene i deres vårpragt og huset og haverne, der tidligere havde været lukket for byens indbyggere. Mrs. Rose havde haft i sinde at gå, men en forkælelse forhindrede hende, i hvilken anledning hun bad mig give sig en nøjagtig beskrivelse af alt, idet hun tilføjede, at hun altid havde holdt meget af at høre enkelthederne ved en sag og altid havde udspurgt mr. Rose nøje om hele anretningen, når han havde spist ude til middag. Jeg spadserede til Ashmeadow og dvælede på vejen for at tale med folk, der alle skulle til samme sted. Omsider traf jeg præsten og Sophy og blev hos dem.

En auktion er i grunden en meget morsom ting; jeg sad ved Sophys side, talte med hende og lyttede til, hvad der foregik. På landet har auktionarius lov til at gøre løjer, og da han har personligt bekendtskab med de fleste, kan han ofte have lejlighed til at gøre et morsomt udfald imod dem og bringe latteren over på sin side. Der var således her en forpagter med sin kone, som var bekendt for at føre regimentet hjemme, der blev solgt noget klæde til hestedækkener, og auktionarius anbefalede det til hende, idet han med et polisk blik til det forsamlede selskab sagde, at hun ville kunne få sig et par prægtige benklæder af det, hvis hun skulle trænge til en slig

artikel. Hun rettede sig i vejret med værdighed og sagde: "Kom John, vi har haft nok af dem!" hvorefter der fulgte en stormende latter, under hvilken John ydmygt fulgte sin kone ud. Jeg tror, at møblerne i salen var særdeles smukke, men jeg lagde ikke synderligt mærke til dem. Pludselig hørte jeg auktionarius tiltale mig: "Mr. Harrison! vil De ikke give et bud på dette bord?"

Det var et kønt, lille bord af valnøddetræ, og da jeg formodede, at det ville passe godt i mit værelse, bød jeg på det. Jeg hørte, at også miss Horsman bød, jeg vedblev i den anledning, indtil kun vi to var tilbage, og omsider blev det tilslået mig.

Auktionarius smilede og lykønskede mig: "En højst nyttig foræring til mrs. Harrison, når den dame kommer."

Alle lo; de holder alle så meget af en spøg om ægteskab, den er så let at forstå. Men det bord, jeg havde antaget for et skrivebord, var et sybord med alle tilhørende indretninger og instrumenter, og det er derfor ikke så besynderligt, at jeg så løjerlig ud. Det var dog en trøst, at Sophy ikke så på mig, idet hun nemlig var beskæftiget med at samle en buket af skovanemoner og andre blomster.

Miss Horsman kom hen til mig med sine nysgerrige øjne: "Jeg havde ingen anelse om, at sagerne var således fremskredne, at De allerede kunne købe et sybord til mrs. Harrison."

Jeg søgte at le min flovhed bort.

"Havde De ikke, miss Horsman? Så er De langt tilbage i tiden. Da har De måske heller ikke hørt om mit fortepiano?"

"Nej virkelig," svarede hun, halvt uvis, om det var alvor eller spøg. "Det lader altså til, at kun damen mangler."

"Det er muligt, at hun også findes!" svarede jeg, for jeg ønskede at bringe hende i forlegenhed med sin nysgerrighed.

16

Da jeg vendte hjem efter at have gjort mine sygebesøg, fandt jeg mrs. Rose lidt bedrøvet.

"Miss Horsman har været her i Deres fravær," sagde hun. "Har De hørt, hvorledes John Brouncker befinder sig i Highport?"

"Meget vel," gav jeg til svar. "Jeg var nys inde hos hans kone, som netop har fået brev fra ham. Hun har været lidt urolig, da hun i over en uge ingen efterretninger havde fået; nu er alt imidlertid godt, og hun har fået arbejde hos mrs. Munton, eftersom dennes piger er syge. Frygt aldrig for, at det ikke vil gå."

"Å, hos mrs. Munton! Ja, så kan jeg nok se årsagen til det. Hun er døv og gør så store fejltagelser."

"Årsagen til hvad?"

"Det er måske ikke rigtigt at sige Dem det," sagde mrs. Rose nølende.

"Jo, sig mig det straks, jeg hader alle hemmeligheder."

"De ligner så meget min stakkels Rose; han talte nemlig også altid kort og halvt vredt til mig. Det var bare, at miss Horsman havde besøgt mig, og at hun havde indsamlet penge til John Brounckers enke, som –"

"Men manden lever," udbrød jeg.

"Det synes så; imidlertid havde mrs. Munton fortalt hende, at han var død, og øverst på listen havde mr. Morgan tegnet sit navn, hvorefter mr. Bullock –"

Siden mr. Morgan og jeg havde haft så forskellige meninger med hensyn til behandlingen af Johns arm, havde vi kun talt lidt og koldt med hinanden, og er par gange havde jeg hørt om hans rysten på hovedet, når Johns tilstand i samtalens løb blev berørt. Han ville dog ikke for alt i verden have udladt sig ugunstigt om min plan, og han nærede den tro, at han skjulte sin frygt.

"Jeg formoder, miss Horsman er meget ondskabsfuld," sukkede mrs. Rose.

Det var mig klart, at der måtte have været sagt noget andet, end hvad jeg allerede havde hørt, for den blotte handling, at indsamle penge til enken, var godhjertet, hvem der så end gjorde det; jeg spurgte derfor roligt, hvad der ellers var blevet sagt.

"Jeg er uenig med mig selv, om jeg burde sige Dem det. Jeg ved kun, at hun fik mig til at græde, for jeg kan ikke lide at høre en af mine nærmeste venner blive bagtalt."

Det var da temmelig tydeligt.

"Og hvad sagde da miss Horsman?" spurgte jeg leende, da jeg vel vidste, hvor meget vi gensidigt holdt af hinanden.

"O, hun sagde blot, at det undrede hende, De kunne gå til auktioner og ødsle Deres penge der, når det var kommet til Deres kundskab, at De ved Deres uvidenhed havde gjort Jane Brouncker til enke og hendes børn faderløse."

"Snik snak! John lever, og vil, takket være Dem, mrs. Rose, sandsynligvis leve lige så længe som nogen af os."

Da mit sybord kom hjem, blev hun så indtaget i dets skønhed og smukke indretning, og jeg var hende så taknemmelig, fordi hun lod sine interesser smelte sammen med mine, samt for

hele hendes kærlige opførsel mod John, at jeg bad hende modtage det som foræring. Hun lod til at være meget glad ved tilbuddet, og efter nogle omsvøb indvilligede hun i at beholde det, hvorpå hun stillede det hen i dagligstuen på et sted, hvor hun i reglen sad, og hvor det stod mest til skue.

Efter auktionen blev der gjort en del morgenbesøg i Duncombe, og alle blev overbevist om den kendsgerning, at John levede, med undtagelse af miss Horsman, som jeg tror vedblev at nære tvivl. Jeg sagde det selv til mr. Morgan, der straks gik hen for at fordre sine penge tilbage, idet han forsikrede mig, at han var inderlig glad ved at erfare dette, og for første gang i en måned trykkede han mig hjerteligt i hånden.

17

Et par dage efter denne begivenhed sad jeg i mit værelse, og jeg antager, at pigen havde ladet dagligstuedøren stå lidt på klem. Mrs. Munton kom for at aflægge mrs. Rose et besøg, og da hun som bekendt var i en høj grad døv, måtte den sidste tale særdeles lydeligt for at blive hørt. Hun begyndte:

"Det er en stor fornøjelse, mrs. Munton. at se Dem, der sjældent er rask nok til at gå ud."

Brum, brum, brum igennem døren.

"Jo, mange tak. Sæt Dem her, så kan De beundre mit nye sybord, en foræring fra mr. Harrison."

Brum, brum.

"Hvem kan have sagt Dem det? Miss Horsman? Ja, jeg har vist det til hende."

Brum, brum.

"Jeg forstår Dem ikke ganske."

Brum, brum.

"Jeg tror ikke, at jeg rødmer, og jeg forsikrer Dem, at jeg på ingen måde fatter Deres mening."

Brum, brum.

"Ganske vist; mr. Harrison og jeg kommer fortræffeligt ud af det sammen; han minder mig om Rose, der netop var lige så ufortrøden og omhyggelig ved sine forretninger."

Brum, brum.

"Nu spøger De sikkert." – Derpå hørte jeg et højt:

"O, nej!"

Brum, brum, brum, brum – i såre lang tid.

"Nej virkelig; ja jeg ved sandelig intet om det. Det ville gøre mig ondt, hvis han var fordømt af skæbnen til at være uheldig i en sådan sag, men De kender min udødelige agtelse for mr. Roses minde."

Atter en lang brummen.

"De er særdeles god, og mr. Rose tænkte rigtignok stedse mere på min lykke end på sin egen:" – lidt gråd – "men turtelduen har altid været mit forbillede."

Brum, brum.

"Ingen kunne have været lykkeligere, end jeg; det er, som De siger, en kompliment til ægteskabet."

Brum.

"Men De må ikke gentage sligt; mr. Harrison ville blive opbragt over det, for han kan ikke lide at man omtaler hans anliggender."

Derefter skiftede samtalen emne, og jeg tror, der blev gjort en forespørgsel om en eller anden fattig. Jeg hørte mrs. Rose sige:

"Jeg er bange for, at hun har en slimhud."

En deltagende brummen.

"Ikke uundgåelig dødelig. Jeg tror, mr. Rose kendte enkelte tilfælde, hvor de pågældende personer levede i åringer efter at det var opdaget, at de havde en slimhud."

En pause. Derefter talte mrs. Rose i en anden tone:

"Er De vis på, at man ikke har misforstået, hvad han sagde?"

Brum.

"Vær dog ikke så iagttagende, mrs. Munton, De opdager alt for meget – man kan ikke have sine små hemmeligheder."

Omsider brød mrs. Munton op, og jeg hørte denne sige på gangen: "Jeg ønsker Dem til lykke af ganske hjerte. Det nytter ikke at nægte det, for jeg har hele tiden vidst, hvad der ville hænde."

Da vi skulle gå til bords, sagde jeg til mrs. Rose: "Mrs. Munton har nok været her; bragte hun nogle nyheder?" Til min forbavselse blev hun undselig og svarede: "De må ikke spørge mig mr. Harrison: så tåbelige rygter."

Da det lod til, at hun ikke ønskede det, spurgte jeg ikke videre, og jeg vidste jo i øvrigt også, at der altid var tåbelige rygter i omløb. Derpå tror jeg, det ærgrede hende, at jeg ikke spurgte, og i det hele opførte hun sig så besynderligt, at jeg ikke kunne undlade at se på hende, hvorpå hun tog en lille skærm og holdt imellem sig og mig. Jeg følte mig ængstelig til mode.

"Befinder De Dem ikke vel?" spurgte jeg i min uskyldighed.

"Tak, jeg tror, at jeg er fuldkommen rask, kun er værelset måske lidt for varmt, ikke sandt?"

"Lad mig rulle gardinerne ned; solen begynder allerede at have megen magt." Jeg lod rullegardinerne gå ned.

"De er så opmærksom mr. Harrison; selv mr. Rose gjorde aldrig mere for at opfylde mine småønsker, end De gør."

"Jeg ville ønske, jeg kunne gøre mere – jeg ville ønske, jeg kunne vise Dem, hvor meget jeg føler –"

"Deres venlighed mod John Brouncker," ville jeg have tilføjet, men blev netop da kaldt ud til en patient. Førend jeg gik, vendte jeg tilbage og sagde:

"Pas på Deres helbred, min kære mrs. Rose, De burde hvile Dem lidt."

"Jeg vil for Deres skyld," svarede hun ømt.

Jeg brod mig ikke om, for hvis skyld hun gjorde det; jeg antog blot, at hun ikke var ganske rask og trængte til hvile. Det forekom mig, at hun var lidt særegen, da vi drak te, og en eller to gange var jeg på vej til at blive vred over hendes naragtige opførsel, og jeg var blevet det, havde jeg ikke tænkt på hendes virkelig gode hjerte. Hun sagde, at hun ville ønske, det stod i hendes magt at forsøde mit liv ligesom min te. Jeg sagde hende, hvilken trøst hun havde været mig i den forudgangne ængstelige tid, hvorefter jeg listede mig bort for at forsøge, om jeg muligvis kunne høre aftensangen i præstegården ved at lægge øret op til havemuren.

18

Den næste morgen mødte jeg efter aftale mr. Bullock for at høre noget nærmere om den arv, der var blevet indbetalt til ham. Da jeg, med en behagelig følelse af min rigdom, forlod hans kontor, mødte jeg miss Horsman. Hun smilede fortrædeligt og sagde:

"Jeg tror, jeg må ønske Dem til lykke, mr. Harrison. Jeg ved ikke, om jeg burde have vidst det; men, eftersom det er kommet til min kundskab, må jeg lykønske Dem. Det er en meget net lille sum – jeg sagde altid, De ville få penge." Hun havde altså fået nys om min arv. Nå ja, det var ingen hemmelighed, og man har sjældent noget imod at komme i ry for at være kapitalist.

Jeg smilede altså, sagde, jeg var hende meget forbunden, og at hun måtte ønske mig end mere til lykke, såfremt jeg kunne forandre tallene i summen efter behag.

Derpå svarede hun mig: "Man kan ikke så alt, men det ville rigtignok være bedre på den anden måde. Penge er, som De har fundet ud af, hovedsagen, og denne slægtning er død særdeles belejligt."

"Det var ingen slægtning, kun en fortrolig ven."

"Ja så – ah! – Jeg troede, det havde været en broder! I alle tilfælde er da arven sikret."

Jeg sagde hende godmorgen og gik videre. Efter kort tids forløb sendte miss Tomkinson bud efter mig.

Hun sad i stiv stads for at modtage mig, og jeg trådte ind med en meget fri mine, fordi jeg ufravigelig følte mig ilde til

mode der.

"Er det sandt, hvad jeg hører?" spurgte hun med dommermine.

Jeg troede, hun mente de fem hundrede pund, hvorfor jeg smilede og sagde, at jeg antog nok, det var.

"Kan penge have så megen vigtighed for Dem, mr. Harrison?" spurgte hun igen.

Dertil svarede jeg, at jeg aldrig havde brudt mig synderligt om penge, uden for så vidt man derved var i stand til at forskønne sig livet på flere måder, og da jeg ikke yndede den mine, hvormed hun behandlede dette emne, sagde jeg, at jeg håbede, ingen var blevet syg, skønt jeg dog måtte antage dette at være tilfældet, eftersom man havde sendt bud efter mig.

Miss Tomkinson så meget alvorlig og bedrøvet ud. Endelig svarede hun: "Caroline er meget lidende – den gamle hjertebanken; men det bryder De Dem naturligvis ikke om."

Jeg bemærkede, at det gjorde mig ondt, og at jeg vidste, hun havde en svaghed der. Endvidere anmodede jeg hende om at lade mig gå ind for om muligt at kunne foreskrive noget, der kunne afhjælpe det.

Det forekom mig, som om jeg hørte miss Tomkinson sige nogle ord med sagte stemme, som havde en forbavsende lighed med "en hjerteløs bedrager." Omsider talte hun tydeligt: "Jeg har aldrig haft tiltro til Dem, mr. Harrison; jeg har aldrig kunnet lide Deres udseende. Atter og atter har jeg bedt Caroline om ikke at fæste lid til Dem; for jeg forudså, hvorledes det ville ende –og nu frygter jeg, at hendes kostbare liv vil blive et offer for det."

Jeg bad hende ikke være bekymret, eftersom der rimeligvis kun fejlede hendes søster noget af mindre betydning, og derpå gentog jeg spørgsmålet, om jeg måtte se hende.

"Nej!" svarede hun kort og rejste sig som for at sige, at jeg skulle gå. "Der har allerede været for meget besøgen her i huset og for mange samtaler. Med min vilje skal De aldrig oftere gense hende."

Jeg bukkede; men var naturligvis mindre fornøjet, idet en afsked kunne skade min praksis i høj grad, og det på en tid, da jeg netop gjorde mig umage for at forøge den.

"Har De ingen undskyldning at gøre?"

Jeg sagde, at jeg havde gjort mit bedste, og at jeg ikke indså nogen som helst årsag til at gøre undskyldninger. Jeg ønskede hende altså godmorgen – da kun pludselig trådte frem.

"O, mr. Harrison! Har De virkelig elsket Caroline, da lad ikke en ussel sum penge bevirke, at De forskyder hende for en anden."

Jeg var som lynslået. Elsket Caroline! Jeg elskede miss Tomkinson langt mere, og dog kunne jeg ikke lide hende.

Hun vedblev: "Jeg har lagt omtrent tre tusind pund til side. Hvis De antager Dem at være for fattig til at gifte Dem, vil jeg give alt til Caroline. Jeg er stærk og kan vedblive at arbejde; men hun er svag, og denne skuffelse vil dræbe hende." Så pludseligt, som hun havde rejst sig, satte hun sig atter ned og skjulte ansigtet i sine hænder. Derpå så hun op.

"Jeg ser, at De ikke vil indvillige; tro ikke, at jeg ville have opfordret Dem til det, hvis det havde været for mig selv; men hun har lidt så meget." Og nu kunne hun ikke længere

tilbageholde sine tårer. Jeg forsøgte på at give en forklaring, uden at hun imidlertid ville lytte; hun blev ved med at sige:

"Forlad mit hus! Forlad mit hus!" – Men høres ville jeg.

"Jeg har aldrig næret nogen varmere følelse end agtelse for miss Caroline, så lidt som jeg nogen sinde har givet hende andet at forstå. Jeg har aldrig et eneste øjeblik tænkt på at ægte hende, og af min opførsel har hun ingensinde haft lejlighed til at antage, at det modsatte skulle have været tilfældet."

"Til den uret, De har begået, tilføjer De endnu fornærmelser!" udbrød hun. "Forlad øjeblikkelig mit hus!"

19

Jeg gik, og bedrøvet var jeg. I en lille by kan det ikke undgås, at en slig begivenhed bliver omtalt og medfører mange ubehageligheder. Da jeg gik hjem for at spise til middag, var jeg så opfyldt af det, og det stod mig så klart, at jeg trængte til en duelig sagfører til at opklare det hele, at jeg besluttede at gøre mrs. Rose til min fortrolige. Jeg kunne intet spise; hun betragtede mig ømt og sukkede ved at se manglen på appetit hos mig.

"Jeg er overbevist om, at der er noget, som tynger Dem, mr. Harrison. Ville det være – ville det ikke være en trøst at betro det til en deltagende ven?"

Det var netop, hvad jeg ønskede.

"Min kære, gode mrs. Rose," begyndte jeg, "hvis De vil høre på mig, vil jeg sige Dem det."

Hun tog skærmen og holdt den, som dagen før, imellem sig og mig.

"Den uheldigste misforståelse har fundet sted. Miss Tomkinson antager, at jeg har gjort kur til Caroline, mens sagen i virkeligheden er således – må jeg sige Dem det, mrs. Rose – at jeg er forelsket i en anden. – De har måske allerede fundet ud af det?" vedblev jeg, for jeg var overbevist om, at jeg havde været for meget forelsket i Sophy, til at jeg havde kunnet skjule det for én, der kendte alt, hvad jeg foretog mig, så godt som mrs. Rose. Hun bøjede hovedet og svarede, hun troede nok at have opdaget min hemmeligbed.

"Tænk så blot, hvor uheldigt jeg er stillet. Hvis jeg har noget håb – o, mrs. Rose! tror De, jeg har noget?"

Hun bøjede hovedet endnu mere bag skærmen, og efter nogen betænkningstid, mente hun nok, "at hvis jeg vedblev at elske, kunne jeg – med tiden – måske håbe." Og derpå rejste hun sig pludseligt op og forlod værelset.

20

Om eftermiddagen mødte jeg mr. Bullock på gaden. Mit sind var så optaget af min sammenkomst med miss Tomkinson, at jeg formodentlig var gået ham ubemærket forbi, hvis han ikke havde standset mig og sagt, at han måtte tale med mig – om mine fem hundrede pund, tænkte jeg. Men dem brød jeg mig ikke om nu.

"Hvad er det, jeg hører" – sagde han strengt "om Deres forlovelse med mrs. Rose?"

"Med mrs. Rose!" udbrød jeg, næsten leende, skønt mit hjerte sandelig var tungt nok.

"Ja, med mrs. Rose!" svarede han barsk.

"Jeg er ikke forlovet med mrs. Rose; der må være sket en fejltagelse."

"Den efterretning glæder mig – den glæder mig særdeles; dog fordrer det nærmere forklaring. Man har lykønsket mrs. Rose med det, og hun har erkendt rygtet for sandhed, hvilket desforuden bekræftes af mange kendsgerninger. Det sybord, som De købte, idet De erklærede at ville give det til Deres tilkommende hustru, har De foræret hende, og hvorledes forklarer De dette?"

Jeg svarede, at jeg aldeles ikke søgte at forklare det, samt at der for tiden var adskillige andre ting, som ligeledes var mig uforståelige; men at jeg, når jeg engang fik oplysninger om det, ingenlunde ville føle mig kaldet til at meddele ham dem.

"Meget vel – meget vel," svarede han og blev blussende rød. "Jeg skal sandelig ikke undlade at gøre mr. Morgan bekendt med den mening, jeg nærer om Dem. Med hvilket navn antager De vel man vil beære den mand, som under påskud af venskab for familien lader sig indføre i huset og griber lejligheden til at vinde datterens kærlighed, mens han forlover sig med en anden dame?"

Jeg antog, han gjorde hentydninger til Caroline og svarede ligefremt, at jeg kun kunne gøre ham opmærksom på, at jeg ikke var forlovet, og at miss Tomkinson havde bedraget sig ved at stå i den formening, at jeg havde vist miss Caroline nogen som helst anden opmærksomhed, end hvad høflighed kræver.

"Miss Tomkinson! Miss Caroline! Jeg har intet begreb om, hvor De vil hen. Er der endnu et offer for Deres utroskab? Hvad jeg taler om, er den opmærksomhed, De bar vist *min* datter, miss Bullock."

Nok en! Jeg kunne kun fralægge mig det, ligesom jeg med hensyn til Caroline havde gjort, men jeg begyndte at blive fortvivlet. Ville måske også miss Horsman træde frem som et ulykkeligt offer for mine ømme følelser? Skylden var alene mr. Morgans, idet han havde anbefalet mig og påmindet mig om at opføre mig på denne højst opmærksomme måde. Dog, hvad miss Bullock angik, var jeg tapper i min uskyldighed. Jeg havde formelig afskyet hende, hvilket jeg også, skønt i høfligere og mere velvalgte udtryk, underrettede hendes fader om, med den tilføjelse, at jeg var overbevist om, at følelsen var gensidig.

Han så ud, som om han havde lyst til at prygle mig. Jeg higede efter at udfordre ham.

"Jeg håber, min datter har haft forstand nok til at foragte Dem, det håber jeg rigtignok! Og dernæst, at min kone har taget fejl af hendes følelser."

Så han havde hørt det igennem sin kone, det forklarede jo rigtignok noget og beroligede mig på samme tid. Jeg bad ham forespørge sig hos miss Bullock, hvorvidt hun nogensinde havde antaget, at jeg nærede andre end venskabelige følelser (det skulle da have været af den modsatte slags) for hende.

"Piger," svarede han lidt roligere, "holder ikke af at erkende, at de er blevet bedraget og skuffet, og hvad sagen i det hele angår, da tror jeg, at min kones vidnesbyrd sandsynligvis vil komme sandheden nærmere end min datters. Hun har sagt, hun tvivlede ikke på, at De forstod hinanden fuldkommen vel, selv om De endnu ikke var forlovet, og hun er overbevist om, at Deres forbindelse med mrs. Rose vil såre Jemima dybt."

"Én gang for alle, jeg er ikke forlovet med nogen, og jeg vil sige Dem farvel, til De har set Deres datter og hørt sandheden af hende."

Jeg bukkede koldt og stift og begav mig hjemad. Men da jeg kom til min egen dør, erindrede jeg mig mrs. Rose, og hvad mr. Bullock havde fortalt mig om hendes bekræftelse af rygtets sandhed med hensyn til min forlovelse med hende. Hvor skulle jeg gå hen for at være i fred? Mrs. Rose, miss Bullock, miss Caroline – de levede som i vinkelspidserne af en ligesidet trekant – og jeg stod i centrum. Jeg ville gå hen til mr. Morgan og drikke te hos ham, for der var jeg da sikker på, at ingen ville gifte sig med mig, og min venlighed ville vel heller ikke blive misforstået.

Men også der ventede modgangen mig.

21

Mr. Morgan så alvorlig ud. Efter at have hostet og rømmet sig i nogle minutter, sagde han:

"Miss Caroline Tomkinson har haft bud efter mig, mr. Harrison. Det gør mig ondt at høre dette – det lader til, at der er blevet leget med en meget agtværdig dames følelser. Miss Tomkinson, som er såre bekymret, har meddelt mig, at hun har haft al mulig årsag til at antage Dem forelsket i hendes søster. Må jeg spørge, om De har i sinde at ægte kende?"

Jeg svarede ham, at intet var fjernere fra mine tanker.

"Min kære ven," vedblev mr. Morgan lidt ivrigt, "udtryk Dem ikke så bestemt og heftigt. Det er nedværdigende for kvindekønnet at tale således om det. Det er mere ærbødigt i slige tilfælde at sige, at De ikke vover at nære noget håb, og en sådan tale bliver ikke misforstået, på samme tid som den ikke lyder som en bestemt indvending imod damen."

"Jeg kan ikke gøre ved det, jeg må tale på den måde, der er naturlig for mig. Jeg ville ikke tale uærbødigt om nogen kvinde. Men intet i verden skulle bevæge mig til at ægte miss Caroline Tomkinson, nej, ikke om hun så var Venus selv og dronning af England oven i købet. Det er mig ubegribeligt, hvorledes man har kunnet sætte sig det i hovedet."

"Virkelig? Mig forekommer det at være meget letfatteligt. De har en patient, som fejler en ubetydelighed der i huset, og De bruger dette ufravigeligt som påskud til at se og tale med miss Caroline."

"Det gjorde hun og ikke jeg!" udbrød jeg heftigt.

"Tillad mig at fortsætte. De bliver opdaget liggende på knæ for hende – en skandale for skolen, som miss Tomkinson bemærker; der bliver sendt et meget lidenskabeligt brev på St. Valentins dag. Og da De bliver udspurgt desangående, svarer De, at De lægger betydning i de gaver og breve, der sendes på denne dag" – han standsede her, for i sin iver havde han talt hurtigere end ellers og havde derfor fået åndenød.

Jeg skyndte mig at fremsige:

"Om valentinsbrevet ved jeg ikke besked."

"Det er Deres håndskrift," svarede han koldt. "Det ville gøre mig inderlig ondt at – dog, jeg vil ikke antage det af Deres faders søn. Deres håndskrift er det imidlertid, det kan ikke nægtes."

Jeg gjorde atter forsøg på at forklare mig, og omsider lykkedes det mig også at overbevise ham om, at jeg kun havde været uheldig og ikke lagt an på at vinde miss Carolines kærlighed. Rigtignok havde jeg bestræbt mig for at erhverve denne ømme deltagelse i mit væsen, som han havde anbefalet mig, og jeg bad ham kalde nogle af de råd, han havde givet mig, tilbage i sin erindring. Han blev lidt forsagt ved dette.

"Men, min kære ven, det faldt mig aldrig ind, at De således ville gennemføre det. 'En legen med kærlighed' kalder miss Tomkinson det – det er hårde ord. Mit væsen har stedse været venligt og deltagende, dog tror jeg aldrig at have fremkaldt håb hos nogen dame om andre følelser, da der aldrig har været rygter i omløb om mig. Jeg tror sandelig aldrig, at nogen har været forelsket i mig, og efter denne lykkelige middelvej må De stræbe."

Dog var jeg bekymret, for mr. Morgan havde kun hørt et tilfælde, mens hele tre damer, miss Bullock indbefattet, håbede, jeg ville ægte dem. Han så min kummer.

"Vær ikke alt for bedrøvet over det, min kære ven. Jeg vidste fra begyndelsen, at De var for ærekær en mand til at indlade Dem på slige foretagender. Med en samvittighed som Deres ville jeg trodse verden."

Han gjorde sig umage for at trøste mig, og jeg betænkte mig netop på, om jeg ikke skulle åbenbare ham sandheden, da der blev bragt ham et brev. Det var fra mrs. Munton. Med et fortvivlet udtryk kastede han det over til mig.

> Min kære mr. Morgan!
> Af ganske hjerte lykønsker jeg Dem til den forbindelse, jeg hører De har indgået med miss Tomkinson. Alle foregående omstændigheder tyder på, som jeg nys bemærkede til miss Horsman. at De vil blive lykkelig. Og gid al mulig velsignelse må ledsage Dem i deres ægteskabelige liv.
>
> Deres meget hengivne
>
> *Jane Munton.*

Jeg kunne ikke bare mig for at le, da han jo for lidt siden havde brystet sig af, at ingen rygter om ham var i omløb. Han sagde:

"Dette er ingenlunde til at le af, det kan jeg forsikre Dem." Jeg måtte spørge, om jeg deraf skulle slutte, at rygtet ikke talte sandhed.

"Sandhed! Det er en stor løgn fra begyndelsen til enden. Jeg holder i almindelighed ikke af at udtrykke mig alt for bestemt om damer, og jeg har megen agtelse for miss Tomkinson. Men jeg giver Dem mit æresord på, at jeg lige så gerne kunne tænke på at ægte en af dronningens livgardister, og det ville jeg endda hellere gøre. Miss Tomkinson er en særdeles agtværdig dame, men hun er en fuldkommen grenader."

Han blev ilde til mode og var øjensynligt ikke sikker, idet han formodentlig ikke anså det for umuligt, at miss Tomkinson kunne komme og ægte ham med vold og magt, og jeg er vis på, at en dunkel tanke om bortførelse foresvævede ham. Dog var han bedre faren end jeg; for han var i sit eget hus, og folk havde kun forlovet ham med én, mens jeg, som prins Paris, stod imellem tre stridende skønheder.

Ja, et tvistens æble var i sandhed faldet ned i vor lille by. Dengang anede jeg allerede, hvad jeg nu i øvrigt ved med vished. at miss Horsman var skyld i det hele, skønt jeg må sige, det var hende selv uafvidende, hun havde nemlig skreget historien om min opførsel mod miss Caroline ind i mrs. Muntons øretrompet, og denne dame, der var overtydet om min forbindelse med mrs. Rose, havde antaget det personligt pronomen "han" at have hentydning til mr. Morgan, som hun samme eftermiddag havde set i en *tête-à-tête* med miss Tomkinson, som han rimeligvis beklagede med sin ømme deltagelse.

22

Jeg var meget frygtsom, for jeg vovede ligefrem ikke at gå hjem, men til sidst blev jeg dog tvunget til det. Jeg havde anstrengt mig af yderste evne for at trøste mr. Morgan, uden at han imidlertid havde villet lade sig trøste. Endelig forlod jeg ham. Jeg ringede på. Hvem der åbnede døren, ved jeg ikke, dog antager jeg, det var mrs. Rose. Jeg holdt et lommetørklæde for ansigtet, mumlede noget om en frygtelig tandpine, fløj op på mit værelse og låsede døren. Jeg havde ingen lys, men hvad brød jeg mig om det – nu var jeg jo i sikkerhed. Sove kunne jeg ikke, og, da jeg omsider faldt i en slags døs, var det ti gange frygteligere at vågne igen. Jeg kunne ikke mindes, om jeg var forlovet eller ej, og hvem damen var, hvis jeg var forlovet. Jeg havde altid antaget, at jeg var snarere grim end smuk, men jeg måtte sikkert have taget fejl, da det jo var klart, at jeg måtte være indtagende, om ikke ligefrem smuk. Så snart dagen gryede, stod jeg op for ved hjælp af spejlet at overbevise mig om det. Selv med den største lyst til at blive overbevist, formåede jeg dog ingenlunde at se nogen slående skønhed i mit runde, ubarberede ansigt og en nathue, som en narrehue, på hovedet. Nej, jeg måtte være tilfreds med at være grim, men behagelig. (Alt dette siger jeg dig nu i fortrolighed, for jeg vil ikke have, at folk skulle lære min forfængelighed at kende.) Hen imod morgenstunden faldt jeg atter i søvn og blev vækket ved en banken på døren. Det var Peggy; hun stak mig et brev i hånden.

"Det er da ikke fra miss Horsman?" sagde jeg halvt spøgende, halvt i ynkelig forskrækkelse.

"Nej, mr. Morgans tjener bragte det."

Jeg åbnede det og læste:

> Min kære ven!
>
> Det er omtrent tyve år siden, at jeg har tilladt mig en lille adspredelse, og jeg mærker, at mit helbred fordrer, at jeg foretager mig en udflugt. Jeg har den mest ubegrænsede tillid til Dem og er forvisset om, at patienterne også har den, hvorfor jeg ikke har taget i betænkning at udføre en hurtigt fattet plan, om at tage til Chesterton for at møde morgentoget og tage til Paris. Hvis Deres efterretninger er gode, bliver jeg sandsynligvis en fjorten dages tid borte. Adressér brevene til Maurice.
>
> Venskabeligst
>
> *J. Morgan.*
>
> *PS.* Det er måske det rigtigste ikke at sige, hvorhen jeg er rejst, og navnlig ikke til miss Tomkinson.

Han havde forladt mig. Han, med kun et rygte i omløb om sig, havde ladet mig blive tilbage og holde stand mod tre.

"Jeg skulle hilse fra mrs. Rose og sige, at klokken næsten er ni. Morgenmaden har stået færdig over en time."

"Sig til mrs. Rose, at jeg ikke vil have morgenmad. Men stop lidt, jeg vil have en kop te og noget smørrebrød herop."

Peggy bragte bakken til døren. "Jeg håber, at De ikke er syg," sagde hun venligt.

"Ikke meget, jeg vil blive vel ved at komme i luften."

"Mrs. Rose lader til at tage sig det nær," vedblev kun, "hun er så bedrøvet."

Jeg passede mit snit og gik igennem en sidedør ud i haven.

23

Jeg havde villet bede mr. Morgan om at gå hen til præstegården og fortælle dem sagen, inden rygtet kom dem for øre. Nu tænkte jeg, at jeg ville sige Sophy alt, såfremt jeg kunne møde hende, men jeg ville nødigt se præsten. Jeg gik langs vejen bag præstens have og stod pludselig foran miss Bullock. Hun rødmede og spurgte, om hun måtte tale et par ord med mig. Jeg måtte jo indvillige og tænkte rigtignok på samme tid, at jeg ved denne samtale i det mindste skulle bringe et rygte til at forstumme.

Hun var grædefærdig.

"Jeg må sige Dem, at jeg har ventet her for at kunne få Dem i tale. Med den største bekymring har jeg erfaret min faders samtale med Dem i går." Nu begyndte hun virkelig at græde. "Jeg tror, at jeg står mrs. Bullock i vejen, og at hun ønsker at få mig bortgiftet, da dette er den eneste måde. På hvilken jeg kan forklare mig den fuldkommen fejlagtige beretning, hun har givet fader. Jeg bryder mig ikke i fjerneste henseende om Dem, og De har aldrig vist mig nogen som helst opmærksomhed; tværtimod; De har snarere været uhøflig imod mig, og jeg har bedre kunnet lide Dem for det. Det vil sige, at jeg aldrig har kunnet lide Dem."

"Jeg er inderlig glad over at høre, hvad De der siger," gav jeg til svar. "Vær ikke bedrøvet, jeg vidste nok, at en misforståelse måtte ligge til grund for det."

Dog vedblev hun at græde bitterligt.

"Det er så hårdt at vide, at mit giftermål – min fraværelse – bliver ønsket så meget hjemme. Jeg frygter for ethvert nyt bekendtskab, vi stifter med en herre. Det er hver gang løsenet til en række af angreb på ham, som er tydelige for alle og naturligvis må anses som foretaget med mit samtykke. Jeg skulle vel ikke tage mig dette så nær til hjerte, hvis det ikke var for den bevidsthed, at hun ønsker mig bort. O, min egen kære moder! Du ville aldrig –"

Hun græd heftigere. Jeg var såre bedrøvet for hende og havde netop grebet hendes hånd, idet jeg begyndte: "Min kære miss Bullock" – da havedøren blev åbnet, og præsten viste sig med miss Tomkinson, hvis ansigt var opsvulmet af gråd. Han så mig, men han bukkede ikke og gav intet tegn på genkendelse, hvorimod han så ned som fra et ophøjet standpunkt og lukkede hastigt døren. Jeg vendte mig mod miss Bullock.

"Jeg frygter for, at præsten af miss Tomkinson har hørt noget, der ikke var til min fordel, og det er meget uheldigt –." Hun fuldendte sætningen: "at han har set os sammen her. Men så længe vi er enige om, at vi ikke bryder os om hinanden, er det ligegyldigt, hvad folk siger."

"For mit vedkommende er det ikke ligegyldigt," fortsatte jeg. "Jeg kan måske sige Dem – men omtal det ikke til noget menneske – at jeg er forelsket i miss Hutton."

"I Sophy! O, mr. Harrison, hvor det glæder mig, hun er så elskværdig. Jeg ønsker Dem oprigtigt til lykke!"

"Ikke endnu, jeg har aldrig omtalt det til hende."

"Men der er intet spørgsmål om, at det vil ske," svarede hun og sprang til slutningen med en kvindes hurtighed. Og så begyndte hun at rose Sophy. Aldrig har vistnok en mand haft

noget imod, at der blev holdt en lovtale over hans elskede; jeg gik ved hendes side, da vi kom forbi præstegården. Jeg så op. Sophy stod i vinduet, og hun betragtede mig.

Om eftermiddagen blev hun sendt bort; tilsyneladende for at besøge sin tante, i virkeligheden på grund af min opførsel, som det vrimlede med beretninger ned til præsten, der med egne øjne havde været vidne til er rygtes pålidelighed.

24

Jeg hørte om Sophys afrejse, som man hørte om alt, straks efter den havde fundet sted. Jeg agtede ikke på min besynderlige stilling, som om morgenen både havde forvirret og moret mig. Jeg følte, at her var noget alvorligere: Sophy blev taget bort for min skyld. Jeg blev fortvivlet. Hvis nogen havde haft lyst til at ægte mig, kunne de have gjort det! Jeg var beredt til at blive ofret. Til mrs. Rose talte jeg ikke; jeg mærkede, at hun blev forbavset og bedrøvet over min kulde; men jeg var holdt op at føle for noget. Miss Tomkinson lod, som om hun ikke kendte mig på gaden, og det knuste ikke mit hjerte. Sophy var borte – det var alt, hvad jeg brød mig om. Hvorhen havde de sendt hende? Hvem var denne tante, at hun skulle rejse hen og besøge hende? – En dag mødte jeg Lizzie, der så ud, som om man havde forbudt hende at tale til mig, men som hun ikke kunne lade være.

"Har De hørt fra Deres søster?" spurgte jeg.

"Ja!"

"Hvor er hun? Jeg håber, hun er rask!"

"Hun er i Leorns." Det gjorde mig ikke just klogere. "Jo tak, hun er rask. Fanny siger, at hun i onsdags var på bal og dansede hele aftenen med officererne."

Jeg tænkte, at jeg straks ville indtræde som medlem af Freds-Selskabet. Hun var en lille kokette og dertil hjerteløs. – Jeg tror ikke, jeg sagde Lizzie farvel.

25

Hvad mange ville have betragtet som et alvorligere onde for mig end Sophys fraværelse hændte mig, idet jeg begyndte at miste min praksis. Stemningen var meget imod mig. Mrs. Munton gentog for mig alt, hvad folk sagde, og hun fik der fra miss Horsman. Det blev fortalt – grusomme lille by – at min uvidenhed og forsømmelse havde været årsag til Walters død; at miss Tyrells tilstand havde forværret sig under mine hænder, og at John Brouncker var så godt som død, hvis han ikke allerede var det, som følge af min slette behandlingsmåde. Alle Jack Marshlands løjer og bekendelser, som jeg antog for længst var overgivet til glemsel, blev draget frem og anvendt imod mig; ja, han, som før til min forbavselse var de gode folks yndling, blev nu betragtet som en af mine uhæderlige venner.

Kort sagt, man nærede så mange fordomme imod mig i Duncombe, at man ikke var langt fra at beskylde mig for et afskyeligt røveri, som omtrent på denne tid forefaldt i omegnen. *A propos* om dette, sagde mrs. Munton mig, at hun aldrig rigtigt havde forstået grunden til min fængsling i Newgate, og skønt hun efter mr. Morgans udsagn ikke tvivlede på, at der havde været anledning til det, ville hun dog være mig forbunden, hvis jeg ville give hende oplysninger om sagens enkeltheder.

Miss Tomkinson sendte bud efter mr. White fra Chesterton for at se til miss Caroline, og da han kom, benyttede de fleste sig af det heldige tilfælde og sendte ligeledes efter ham.

Men værst af alt var præstens væsen imod mig. Hvis han havde villet kendes ved mig, havde jeg spurgt ham om årsagen til det, men hans iskolde opførsel imod mig sårede mig dybt. Igennem Lizzie erfarede jeg om Sophys munterhed og tænkte på at åbne mit hjerte for denne. Netop da var de fjorten dage til ende, og mr. Morgan skulle komme hjem. Mrs. Roses ømme opmærksomheder trættede mig, og hendes medfølelse ydede mig ingen trøst, navnlig da jeg søgte at undgå den. I stedet for at blive rørt, blev jeg opbragt over hendes tårer og havde lyst til at sige hende straks, at det ikke var min hensigt at ægte hende.

26

Mr. Morgan havde ikke været mere end to timer hjemme, førend der kom bud efter ham fra præsten. Sophy var kommet tilbage, og jeg havde ikke hørt det. Hun var kommet hjem, syg og mat, og længtes efter hvile – og hvilen syntes at nærme sig med frygtelige skridt. Mr. Morgan glemte alle sine eventyr fra Paris og hele sin frygt for miss Tomkinson, da der kom bud efter ham. Hun havde en hidsig feber, som tiltog voldsomt. Da han sagde mig det, ønskede jeg at sprænge døren til præsteboligen, for at jeg kunne få hende at se. Imidlertid holdt jeg mig i skindet og forbandede kun min svaghed, som havde forhindret mig i at skrive til hende.

Det var godt, at jeg ingen patienter havde, de ville ikke være blevet passet meget. Jeg sværmede om mr. Morgan, som kunne se hende, og som også fik hende at se; men af hvad han fortalte mig, mærkede jeg, at de midler, han anvendte, ikke kunne standse så hidsig en feber. O, ville de blot lade mig se hende! Men det kunne der ikke være tale om. Præsten havde ikke alene hørt mit rygte, som en munter Lothario, men man havde også kastet skygge på min duelighed som læge. Hendes tilstand forværredes. Pludselig fattede jeg en beslutning. Mr. Morgans store kærlighed til Sophy gjorde ham mere end sædvanlig ængstelig i sin behandlingsmåde. Jeg lod min hest sadle, galopperede til Chesterton, tog med eksprestoget til byen og begav mig til dr. –. Jeg fortalte ham alle enkelthederne ved sygdommen; han lyttede, men rystede på hovedet. Han skrev en

recept og anbefalede dens brug; det var et lægemiddel, som endnu ikke var kommet almindeligt i brug, og hovedbestanddelen i den var en slags gift.

"Det kan frelse hende," sagde han, "der er en mulighed for, at det kan gavne, når sygdommen er af den beskaffenhed, som De har forklaret mig. Det må anvendes på den femte dag, hvis pulsen tåler det, og Crabbe forstår at tillave det. Det vil være mig kært at høre fra Dem igen."

Jeg gik til Crabbe og bad om selv at måtte tillave det; men mine hænder skælvede, så at jeg ikke kunne veje de forskellige dele, og jeg måtte derfor lade en anden gøre det for mig. Uden at nyde noget tog jeg med lægemidlet og recepten tilbage til jernbanen. Vi fløj afsted; da vi var ved Chesterton, besteg jeg min hest, der ventede, og ilede igennem landet til Duncombe.

Men jeg standsede, da jeg kom til toppen af højen – den høj, hvorfra man fik det første glimt af byen – for jeg forestillede mig, at hun kunne være død, og jeg gruede for at få visheden om hendes tilstand. I skoven stod hvidtjørnene i blomst, lammene legede på engene, og droslernes sang fyldte luften – men dette forøgede kun min kval.

"O, Gud! om hun ligger død i denne verden af liv og håb!" Tydeligt hørte jeg kirkeklokkernes bløde klang. Jeg skælvede ved lyden. Var det dødsklokken? Nej, det var klokken, som ringede otte. Skønt jeg skulle ned ad bakke, gav jeg min hest af sporerne, jeg fo'r ind i byen, lod hesten gå opsadlet ind i stalden og gik til mr. Morgan.

"Er hun –" sagde jeg. "Hvorledes har hun det?"

"Meget slet. Min stakkels ven, jeg ser, hvorledes det er fat med Dem. Hun kan måske komme sig – skønt jeg frygter det

modsatte. Jeg har desværre kun meget ringe håb."

Jeg fortalte ham om min rejse, om min samtale med dr. – og viste ham recepten. Hans hænder skælvede, da han tog sine briller på for at læse den.

"Det er en særdeles farlig medicin," sagde han og holdt fingeren under giftens navn.

"Det er et nyt lægemiddel," svarede jeg. "Dr. – har stor tiltro til det."

"Jeg tør ikke anvende det," fortsatte han. "Jeg har aldrig forsøgt det: det er meget kraftigt, og jeg vover ikke at gå udenfor reglerne i dette tilfælde."

Jeg tror, at jeg stampede i gulvet af utålmodighed; men det hjalp ikke. Jo mere jeg påstod, at den åbenbare fare fordrede anvendelsen af et eller andet kraftfuldt middel, jo mindre syntes han tilbøjelig til at forsøge det.

Jeg sagde, at jeg ville opgive kompagniskabet, og truede ham altså, skønt det kun var, hvad jeg burde gøre, og hvad der også var min agt endog før Sophys sygdom, eftersom jeg havde mistet hans patienters tillid. Han svarede blot:

"Jeg kan ikke gøre ved det; for Deres faders skyld vil det gøre mig ondt, men jeg må gøre min pligt. Jeg tør ikke udsætte mig for den fare, der er forbundet med at give miss Sophy dette voldsomme middel, hvori der er en dødelig gift."

Jeg forlod ham uden at sige et ord. Nu kan jeg godt se, at han havde fuldkommen ret i at stå fast ved sine egne anskuelser, dengang forekom han mig kun ubarmhjertig og egensindig.

27

Jeg begav mig hjem og talte hårdt til mrs. Rose, som åbnede døren for mig. Jeg ilede forbi hende og lukkede mig inde i mit værelse. Jeg kunne ikke gå til sengs. Morgensolen strømmede ned til mig og opbragte mig, ligesom alt andet siden mr. Morgans afslag. Jeg rev gardinet så heftigt ned, at snoren sprang. Hvad gjorde det? Lyset måtte gerne komme ind – for mig var solen intet. Da erindrede jeg, at solen kunne skinne på – hendes lig.

Jeg satte mig ned og begravede ansigtet i mine hænder. Mrs. Rose bankede på døren, jeg åbnede den; hun havde ikke været i seng og havde også grædt.

"Mr. Morgan ønsker at tale med Dem."

Jeg ilede efter min medicin og gik ned til ham. Han stod ved døren og så bleg og udmattet ud.

"Hun lever," sagde han – "men det er alt. Vi har sendt bud efter dr. Hamilton, skønt jeg frygter, at han vil komme for sent. Ved De – jeg tror, vi vil vove, med dr. –'s samtykke, at give hende Deres middel. Det er kun en mulighed men, jeg antager, det er den eneste." Og, inden han havde fuldendt, brast han i gråd.

"Jeg har det her," svarede jeg og begyndte at gå; men han kunne ikke følge så hurtigt med.

"Jeg beder om forladelse for mit korte afslag i går," sagde han.

"Nej, jeg burde meget snarere bede dem om forladelse," svarede jeg. "Jeg var meget hidsig."

"Tag Dem ikke det nær – tag dem ikke det nær! Vil De gentage, hvad dr. – sagde?"

Jeg gjorde det og spurgte derefter med en sagtmodighed, der forbavsede mig selv, om jeg ikke måtte gå ind og give hende det.

"Nej, jeg tror ikke, det kan gå an. Jeg er overbevist om, at De, med Deres gode hjerte ikke ønsker at forvolde smerte. Desforuden vil det kunne sætte hende i for stærk bevægelse, hvis hun genvinder sin bevidsthed før døden. I sin bevidstløse tilstand har hun ofte nævnt Deres navn, og jeg håber, De ikke vil omtale det igen, da det egentlig er min hemmelighed som læge. Men jeg hørte den gode præst bruge lidt stærke udtryk om Dem, ja kort sagt – jeg hørte ham forbande Dem. De indser selv, hvilken skade det kunne afstedkomme i sognet, hvis det blev bekendt."

Jeg gav ham lægemidlet, så ham gå ind og døren lukkes. Fattige og rige, alle kom for at forhøre sig om hendes befindende. Landfolkene kom kørende; de halte og lamme kom på deres krykker, og deres bekymring gjorde mit hjerte godt. Mr. Morgan sagde mig, at hun sov, og jeg så dr. Hamilton gå ind i huset. Natten kom – hun sov endnu. Jeg holdt vagt uden om huset; jeg så lyset øverst oppe brænde stadigt og klart.

Da bevægede det sig – der var en overgang i sygdommen til den ene eller den anden side.

28

Mr. Morgan kom ud. Gode gamle mand! Tårerne løb ned ad hans kinder; han kunne ikke tale, men blev ved at trykke mig i hånden. Jeg manglede ikke ord; jeg forstod, at hun var bedre.

"Dr. Hamilton siger, det er det eneste middel, som kunne have frelst hende. Jeg var en gammel nar; jeg beder Dem om forladelse. Præsten skal erfare alt. De må undskylde mig, hvis jeg har været kold imod Dem."

Fra denne stund gik alt prægtigt.

Mr. Bullock aflagde mig et besøg for at undskylde sin fejltagelse og de deraf følgende bebrejdelser, han havde gjort mig. John Brouncker kom hjem, sund og rask.

Endnu stod miss Tomkinson i fjendens rækker, og jeg frygtede, at mrs. Rose stod alt for meget vennernes.

29

En aften var mrs. Rose gået til sengs, og jeg stod i begreb med at gøre det samme. Jeg havde siddet og studeret i det fjerneste værelse, hvor jeg søgte et fristed mod hende i sagernes daværende stilling, og i forbigående sagt anvendte jeg den tid til at læse medicinske bøger, foruden *Vanity Fair*, da jeg pludselig hørte en vedvarende banken på gadedøren, så lydelig, at den kunne vække hele gaden. Før jeg endnu kunne gå for at se, hvem det var, hørte jeg Jack Marshlands velbekendte bas, som, engang hørt, næppe kunne glemmes igen; han brølede negersangen:

> Hvem er det, som banker på døren?

Skønt det regnede dygtigt, og jeg stod og ventede for at lukke ham ind, ville han dog synge sangen til ende i fri luft, og højt og tydeligt lød den i gaden. Jeg så miss Tomkinsons hoved, forsynet med en natkappe, kigge ud af et vindue. Hun streg: "Politi! Politi!"

Der var nu intet politi i byen undtagen en gigtsvag politibetjent; men damerne havde den skik, hver gang de blev forskrækket om natten, at kalde på et, kun i tanken eksisterende, politi, hvilken fremgangsmåde efter deres mening havde en skrækindjagende virkning. Men da enhver var til fulde bekendt med byens ubevogtede tilstand, tog vi os i reglen ikke af det. Nu var det mig imidlertid om at gøre at få

mit gode rygte tilbage, hvorfor jeg også trak Jack ind midt i hans sang.

"Du har fordærvet en god trille," sagde han, "se, det har du gjort. Jeg kan næsten sættes ved siden af Jenny lind, og du ser, at jeg også er en nattergal, som hun."

Vi sad længe oppe, og i samtalens løb fortalte jeg ham alle mine uheld.

"Jeg tænkte nok, at jeg kunne efterligne din hånd temmelig godt," sagde han. "På min ære, det var et brændende brev, det på St. Valentins dag, og det er intet under, at hun bildte sig ind at være elsket af dig!"

"Ja så! Det kan jeg takke dig for? Nu skal jeg sige dig, hvad du må gøre for at afhjælpe det igen. Du skal skrive mig et brev og bekende at du var gerningsmanden – men et brev, som jeg kan vise frem."

"Giv mig pen og blæk, min dreng! Du skal diktere. 'Med et dybt bekymret hjerte' – er det en god begyndelse?"

Jeg fortalte ham, hvad han skulle skrive, en simpel, ligefrem bekendelse af sin, i praksis udførte spøg og lagde sammen med hans brev nogle linjer, hvor jeg beklagede, at en af mine venner, mig uafvidende, havde handlet således.

30

Sophy begyndte nu at komme sig. Men det gik langsomt. En dag mødte jeg miss Bullock på gaden; hun havde netop været derhenne.

"Vi har talt om Dem," sagde hun med et venligt smil; for efter at have erfaret, at jeg ikke yndede hende, følte hun sig ganske vel til mode og kunne smile fornøjet. Jeg hørte, at hun havde forklaret Sophy den misforståelse, der havde hersket med hensyn til mig og hende selv, og da Jack Marshlands brev var blevet sendt til miss Tomkinson, syntes jeg at der var god udsigt til, at sagen på to punkter kunne blive opklaret; det tredje var imidlertid det vanskeligste. Mrs. Rose besad virkelig min agtelse for hendes gode egenskaber i så høj en grad, at tanken om en ligefrem forklaring imellem os var mig pinlig, for jeg ville blive tvunget til at sige en del ting, som nødvendigvis måtte såre hende. Fra den tid rygtet om min forlovelse med hende var kommet mig for øre, var vi blevet meget fremmede for hinanden, og jeg lagde mærke til, at det bedrøvede hende. Mens Jack Marshland var hos os, følte jeg mig beroliget ved en tredje persons nærværelse; han sagde mig imidlertid i fortrolighed, at han ikke turde vove at blive længe i byen af frygt for, at en eller anden dame skulle fange ham og gifte sig med ham.

Jeg, for min del, antog det derimod ikke for usandsynligt, at han ville fange en, hvis han kunne, for da vi en dag mødte miss Bullock og hørte hendes livlige beretning om Sophy, hos hvem

hun var en daglig gæst, spurgte han mig, hvem den nydelige pige var, og på mit svar, at det var den miss Bullock, jeg havde omtalt til ham, behagede det ham at bemærke, at jeg havde været en stor nar, idet han samtidig bad om underretning om, hvorvidt Sophy havde mage til prægtige øjne. Han lod mig gentage alt om miss Bullocks ulykkelige huslige forhold og blev derefter meget tankefuld – et hos ham højst ualmindeligt og sygeligt tegn.

Kort efter hans afrejse fik jeg ved mr. Morgans gode bistand og efter hans forklaringer tilladelse til at se Sophy; dog måtte jeg ikke tale meget, da det på grund af hendes svage tilstand var blevet forbudt. Vi talte om vejret og blomsterne, og vi var tavse. Men hendes lille hvide, tynde vånd lå i min, og vi forstod hinanden uden ord. Senere havde jeg en lang samtale med præsten og vendte glad og tilfreds hjem.

Om eftermiddagen kom mr. Morgan, tydeligvis begærlig efter at høre udfaldet af mit besøg på præstegården, men han var for høflig til at stille ligefremme spørgsmål. Jeg sagde, han måtte lykønske mig. Han trykkede mig varmt i hånden, hvorefter han gned sine egne hænder. Jeg syntes, jeg ville rådføre mig med ham angående mit forhold til mrs. Rose, som jeg frygtede ville blive dybt bedrøvet ved at erfare min forlovelse.

"Der er kun én ubehagelig omstændighed," sagde jeg, "og det er med hensyn til mrs. Rose."

Jeg overtænkte, hvorledes jeg bedst skulle frem føre, at hun havde modtaget lykønskninger i anledning af hendes formodede forlovelse med mig samt om hendes tydelige hengivenhed for mig; men før jeg kom til orde, begyndte han:

"Min kære ven, det skal ikke bekymre Dem, hun skal ikke savne et hjem. Kort sagt" – vedblev han og rødmede lidt – "jeg tænkte, at det måske ville standse de rygter, der forbinder mit navn med miss Tomkinsons, hvis jeg ægtede en anden. Jeg håbede, det ville være et virksomt modbevis, og jeg var blevet slået af beundring for mrs. Roses trofaste erindring af hendes afdøde mand. For ikke at blive vidtløftig vil jeg kun sige, at jeg i morges har erholdt mrs. Roses samtykke til – ja, til at ægte hende," sagde han, idet han lod disse sidste ord fare sig ud af munden.

Her var en begivenhed! Mr. Morgan havde altså aldrig hørt rygterne, der forbandt mit navn med hendes – nuvel, så meget des bedre. Dog tror jeg endnu, at hun ville have sagt til mig, hvis jeg havde friet til hende.

Ægteskaber var på mode det år. En morgen, som jeg skulle ride ud med Sophy, mødte jeg mr. Bullock. Vi var nu, takket være Jemima, særdeles gode venner. Denne morgen lo han højt, da jeg så ham.

"Stop, mr. Harrison!" sagde han, da jeg hurtigt gik ham forbi. "Har De hørt nyheden? Miss Horsman har netop fortalt mig, at miss Caroline er løbet bort med den unge Hoggins; hun er ti år ældre end han! Hvorledes mon hendes finhed kan forsones med at ægte en lysestøber? – Det er dog en særdeles heldig omstændighed for hende," vedblev han lidt alvorligere; "den gamle Hoggins er meget rig, og skønt han nu er forbitret, bliver han nok snart god igen."

Såfremt jeg havde været forfængelig af, at tre damer samtidig sagdes at være fængslet af min elskværdighed, ville den følelse hurtigt være forgået. Kort efter mr. Hoggins giftermål mødte

jeg miss Tomkinson ansigt til ansigt, for første gang siden vor mindeværdige samtale. Hun standsede mig og sagde:

"De må ikke afslå at modtage min lykønskning i anledning af Deres forlovelse med miss Hutton, og desforuden skylder jeg Dem en afbigt for min opførsel imod Dem, da De sidste gang var i vort hus. Da troede jeg virkelig, at Caroline var forelsket i Dem, og jeg må tilstå, at det opbragte mig på en højst urigtig og uretfærdig måde. Men i går hørte jeg hende fortælle mr. Hoggins, at hun i åringer havde elsket ham. Hun mente endog, hendes kærlighed skrev sig fra den tid, han havde været i sin barnekjole, og, da jeg senere spurgte hende, hvorledes hun kunne sige dette, når jeg havde været vidne til hendes sorg ved rygtet om Deres forlovelse med mrs. Rose, svarede hun mig grædende, al jeg aldrig havde forstået hende, og at hendes tilfælde dengang; det, som forskrækkede mig så meget, kun var en følge af, at hun havde spist agurker i eddike. Jeg beklager i høj grad min kortsynethed og min hidsige tiltale, og jeg håber, at vi nu er venner, da jeg gerne vil være yndet af Sophys ægtefælle."

Den gode miss Tomkinson! Ikke at kunne skelne imellem følgerne af slet fordøjelse og ulykkelig kærlighed. Jeg trykkede hende varmt i hånden, og fra den tid var vi venner. Jeg tror, jeg sagde, at hun er den lilles gudmoder.

31

Jeg havde vanskelighed med at formå Jack Marshland til at være brudesvend, men da han hørte hele indretningen, kom han. Miss Bullock var brudepige. Jack syntes så godt om os alle, at han kom igen til jul og opførte sig langt bedre end det foregående år. Man fik en god mening om ham, og miss Tomkinson sagde, han var et andet menneske. Vi spiste alle til middag hos Morgans; præsten ville rigtignok have haft os hos sig, men, efter hvad Sophy betroede mig, frygtede Helen for så stort et selskab, navnlig for postejernes tillavning. Vi morede os fortræffeligt; mrs. Morgan var så venlig og moderlig som altid. Miss Horsman fik naturligvis sammensat en historie om, at præsten tænkte på at tage miss Tomkinson som sin anden hustru, men i øvrigt tror jeg ikke, at der udspredtes andre rygter i anledning af denne vor lykkelige juledag, og det er mærkeligt nok, når man tager i betragtning, hvorledes Jack koketterede med Jemima.

Nu kom Sophy tilbage fra at have bragt barnet til sengs, og Charles vågnede.

Om "Mr. Harrisons bekendelser"

Forfatter: Elizabeth Cleghorn Gaskell (1810-1865).
Org.udgave: *Mr. Harrison's Confessions*, føljeton i *The Ladies' Companion* 1851 nr. 13 (1. februar 1851) – nr. 15 (1. april 1851).
Denne udgave baseret på: *Tre Fortællinger af Forfatteren til "Mary Barton"*. Oversatte fra Engelsk af William Mariboe. København 1856.
Oversætter: William Mariboe (1828-1866).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af George du Maurier: *Sophy and Walter* fra udgaven *Cousin Phillis and Other Tales by Mrs. Gaskell*, Smith, Elder and Co., London 1865.

ISBN 978-87-7628-016-1
1. ebogsudgave.
Historien har tidligere været udgivet som titelfortælling i den lille samling Elizabeth Gaskell: Mr. Harrisons bekendelser - Tre fortællinger ISBN 978-87-7979-268-5, men optræder nu på egen hånd.

© 2024 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk